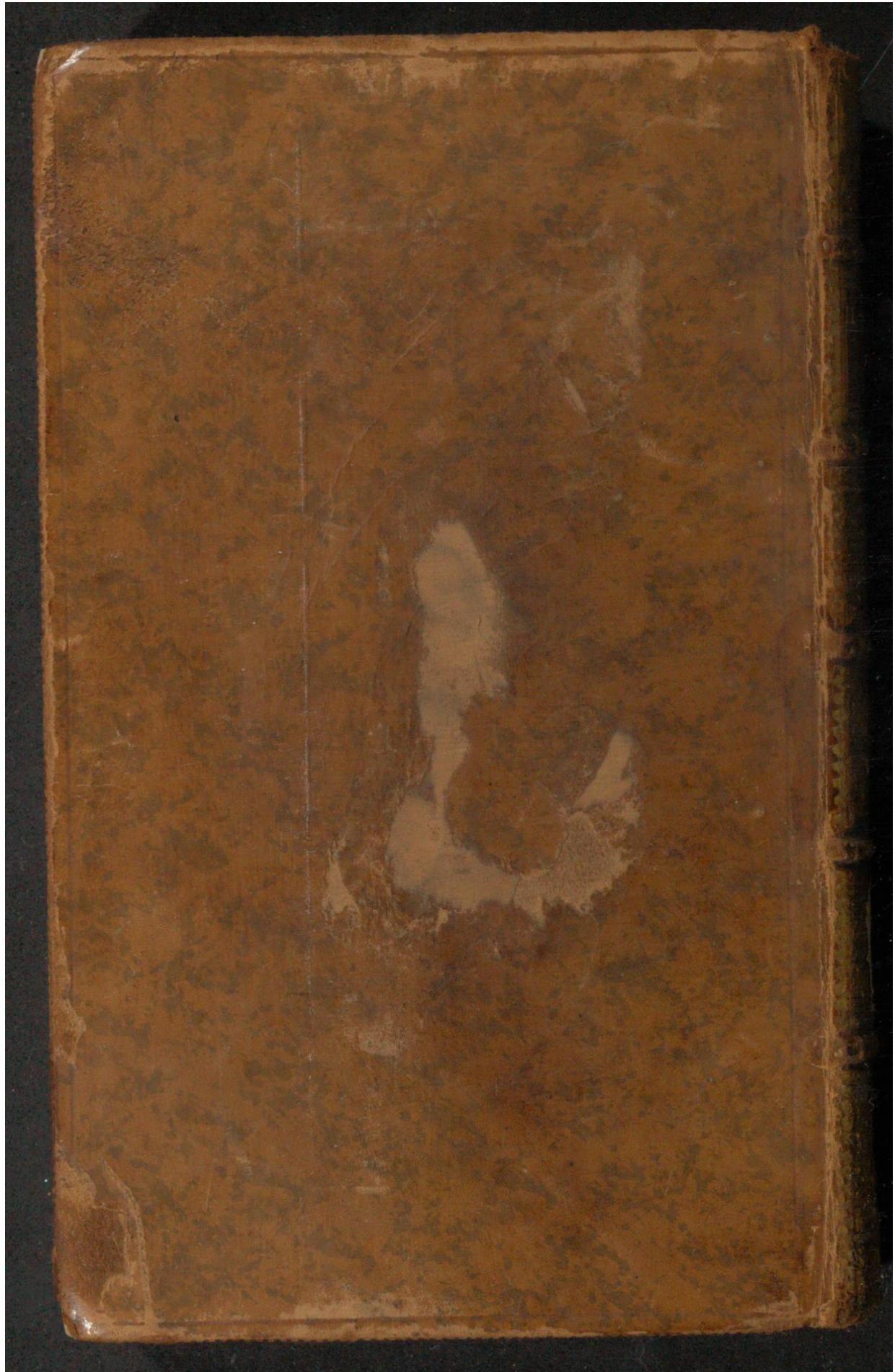

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
346 G 41 [1]

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
346 G 41 [1]

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
346 G 41 [1]

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
346 G 41 [1]

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
346 G 41 [1]

HADRIA

FOR

AD

ADH

PU

CAS

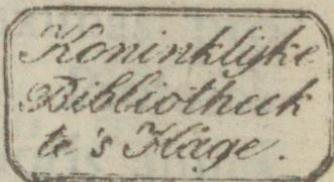
Editio No

Juxta

3

HADRIANI BEVERLANDI
DE
FORNICATIONE
CAVENDA
ADMONITIO.
SIVE
ADHORTATIO
AD
PUDICITIAM
ET
CASTITATEM.

Editio Nova & ab Autore correcta.

Fuxta Exemplar Londinense.

clcc xcviII.

HADRIANI EVERLANDI
DE
PORNICATIONE
CAVENDA
ADMONITIO.
SIVE
AD HONORATI
AD
PUDICITIAM
ET
CAGITATIEM

... Vnde q[uod] dicitur
... *Admodum longiorum*

... *admodum*

Viro Clarissimo

EDUARDO BERNARDO

S. P. D.

Hadrianus Beverlandus.

Quamvis tuæ literæ, Vir
Clarissime, non nihil ha-
beant a creditis, singula-
rem tamen mihi attulere dulce-
nem. Sciebam enim te illas non
vulnerandi, sed sanandi causa scri-
sisse. Quare non possum non
gatias refundere maximas pro
ilubri admonitione. Profectò
γνώπικρον istud candidioris amici
que adeo cor meum pertentavit
animum, ut nihil magis habeam

A 2

in

Dedicatio.

in votis quam præsens à præsente
identidem eodem *ιερῷ πνεύῳ* irrigari
ac perfundi. Et cum fama mea la-
boret (quà jure quàve injuria defi-
niat Lex Rhennia) enitar omnes
illas calumnias vitæ morumque e-
mendatione eluere. Fateor me fæ-
culi deliciis inescatum in lubrica
illa semita cecidisse non semel.
Non tamen sponte nocens , sed
χρυσάως , ut alii viri egregii , lapsus
cinere & cilicio peccatum expia-
vi. Ex quo placuit Deo se mei mi-
sereri , & Serenissimo Regi visum
fuit me postliminio restituere in
patriam , desii quoq ; pœnitendas
sestari voluptates : adeo ut juveni-
les infirmitates nunc non plus ad
me

Dedicatio.

ne spectent quam ad infantem se-
undinæ. Et cum nemo ex mulie-
bre satus perfectum habitum conse-
nuui possit perseverandi in puritate,
nam lex hujus peccati semper ob-
uetatur legi mentis renovatæ) ideo
eo ut tuo in rectam semitam fu-
nde retinear consilio. Cum lon-
gioris vitæ prædem arcessere non
possim, tempus est ut inter vitæ
onortisque diem statuam interstiti-
um, quo cœlestia possim cernere
& tandem Christo duce adire.
Quod ut ritè perficerem non potui
ilium exoptare Inspectorem quam
e ἐυτελέσεπον. Citatis itaque passibus
Oxoniam versus propero. Da-
am in procinctu ipsis Kalendis
Februarii A. D. clo Icc xc.

A 3

Inimicis

Inimicis Pacem.

CUM Libellum meum de P. O. post
sexdecim annos forte mibi mon-
straret ac prælegeret Germanus , vix
exprimere potui qui fuerim consternatus
quod scripturiens talibus tempestatibus
olim jactatus essem. Damno calorem im-
providæ illius ætatis. Detestor adulie-
rinum stylum & nequiorum sensum. Gra-
tias Deo quod tandem velamen , quo mi-
serè cæcutiebam , ab oculis meis amove-
rit , nec siverit me diutius huic pertina-
ciæ patrocinia quærere absurdiora. Idem
ille cordium scrutator Deus adeo mibi
fuit propitius eamque mibi mentem de-
dit, ut omnia, quæ de hoc argumento scrip-
seram, combusserim, & libros de P. V. ad
Rectorem M. Academiæ Lugduno-Bata-
væ transmiserim. Rogo omnes qui clàm,
vi vel precario aliquid à me possident
MS. ut istud mibi remittant, ut & id ip-
se quoque tradam Vulcano. Quod si quis
negligat, illi omnes imprecor calamitates
quæ Maligno & Perfido solent conting-
re. Hoc vestra intererat non ignorare.

HADRI-

HADRIANI BEVERLANDI

D E

Cavenda Fornicatione

ADMONITIO.

Permittite, Academici ut vos exhorter ad Pudicitiam & Castitatem. Quanquam mihi non arrogo ut recta ræcepta ipse æger valeam dictare: conatur tamen, quantum mea mediocritas fert, homunculus unus è multis vernans, talia ægrotis suggestere consilia, quibus naturæ vitium, si non in totum deponere, at falem non ultra fovere pergent quantulunque modo edocti. Et cum primæ schedæ

A 4

non

non nimis verecundæ displicuerint multis,
spero has chartas, quas magno temporis &
ætatis intervallo literis esse mandatas stylus
indicat, offensuras nullis. Quantum in
orationis, tantum in vitæ genere profecimus,
quod utrumq; nunc temperatum esse jurati
quoque hostes non negabunt.

Quoties crudeles illas, quibus tantopere
insaniunt impuberis & ultrò in sui exitium
ruunt pubescentes, recogito petulantias: to-
ties indignatione commoveor, quòd duo vel
nemo temerè ac impunè in nefarias has pas-
siones prorumpentes, figuratè aut apertè re-
darguerit, aut mature seriöque represserit.
Nulla alia magnopere re perseverant flagi-
tiosis desideriis indulgere minores, quam
quod ea flagitiosa esse ignorent. Tardè cog-
novi fraudi esse adolescentibus, quod nes-
cient se sua vivendi spatia præcipitare, avi-
dè atque effrænatè obsequendo voluptatibus
corporis. Cùm itaque stupor ætatis sibi ipsi
sit maxima clades, non intempestivum fore
putabam, si caliginem, qua universa pre-
mitur pubes, discuterem, & instantis pari-
ter ac æternæ mortis, quod inopinantibus
imminet, inhiberem ac averterem pericu-
lum. Licet multò satius videri possit hasce
ne-

ADMONITIO. 9

nequitias silentio damnare ; facit tamen
morbis epidemici gravitas ut de remedio
cogitare debeamus. Novimus quanto
quis odio , ubi maturior tristissimas stultitiae
iuxæ poenas pendet , prosequatur illum ,
qui primus amentiæ frœnum laxavit aut
upparasitus fuit. Ob hanc indulgen-
tiam matrem , ob eandem conniventiam Sene-
cam multis execrationibus proscidit Nero.
Agedum , sui oblitos ad saniorem mentem re-
vocabemus , sanitatis sanguinisque sui pro-
digos discriminibus liberemus.

Nullum animal ab satu ad mortem festinat : solus homo in natalis sui exordio in suum suapta sponte ruit parricidium. Simulac sciendi cupido Quomodo in mun-
dum pervenerit homo ? se incipit in puero moveri, statim fit inquietus, subargutus : ubi eam indeptus est notitiam fit ingeniosè procax. Per totum adolescen-
tiæ tempus hoc pruritu conflictatur misellus, & quanto ingeniosior, tanto nequior asellus.

Ne itaque intempestivè hæc scientia adolescentulos incitaret, oportet tenella ætas roboretur *Innocentia*. Tum regi debet puer cum incipit se posse regere. Nam

A s cum

10 *De Fornicatione Cavenda*

cum sibi videatur maximè sapiens, idiotà
stultior est.

Hos stultos ante cæteros obsidet antiquus Draco. In iis delicias facit Saclan. Et ubi in lecto indomiti phantasiis se dant prætextati, cum illis pervigilat κύπεις donec eos his irretiat erratis.

Vos qui cupitis liberos innocentes, ne finite eos solos, vel cum ejusdem ætatis pueris dormire. Si illos velitis integros ac incolumes ne permittatis vestros cum abjectis, petulantibus, & laceffentibus ludere aut natare. Nam cum relaxandi causa se jucunditati dat juventus, saepe Davus aut Geta vernili blanditia herilem filium scitu exitiosissimum docuit. Trivialis fortis pueri, plerumque majorum ejusdem educationis juvenum nequitiis incrustati, solent verniliter bene natis blandiri & alter alterum in vitium trudere. Quare arcete à familia vestra malè præcinctos & in liberorum tuorum convictum arcescite æqualem lectissimæ pubis delectum. Adolescentes sanctiore disciplina muniti parata exitiis brevia paælucentibus pharis fideliter notant ac indicant. Præterea vos parentes cavete ne quid foedum, turpe, lasci-

ADMONITIO. II

ascivum, triviale aut scurrile in eorum conspectu faciatis aut dicatis. Curate ne talia efferatis quæ male suspicacium σωφροσύνης accendant. Tenerima in minutis oculorum auriumq; verecundia. Animum ad quodvis intendunt nasutuli. Ad anceps verbum dubitant ingeniumque advocant auriti. Et cum maximè, naturaliter stimulante, sensum delectationes appetant εὐθέαι, omnia quoque in delectabilioriem deflectunt partem, nunquam sibi cipsi non infesti:

Cuivis affectui servidè inserviunt adolescenti & dum quod velint promovent, quascunque occasionses non tam legunt quam rapiunt. Sæpe blanda titillatione præcensus inhibetur à pudore: sed ne flamma interiores edat medullas, se subducit in diverticulum & ad pessimum quodque descendit commentum. Cum itaque suspicionibus minimis commoti, aucupiis lumbos perurentibus se pascent improvidi, ideo illis adsit Ephorus, qui eorum gestus & gressus observet, insubidosque eorum appetitus miti censurâ, pudoris fræno, domet. Josephus fratres ex Bala Zilphaque natos inter segnia voluptatum

12 *De Fornicatione Cavenda*

tum ad hanc temulentiam pronus accusavit detulitque ad Patrem Jacobum, *Gen.* xxxvii, 2. qui itidem alia, sed falsa, commenti sunt ut adolescentem facerent invisum.

Plato dubitat an à pœna capitis possint excusari qui tam malitiosè se destruunt. Plinius illos beneficis comparat, quæ partum medicamentis abigunt. Marcionis mollitiem immani Herodis crudelitati æquiparat Tertullianus. Æschines ob hoc crimen Timarchum è consortio hominum proscriptis. Utur sit, ne conniventia Pontici fiant deteriores, patratum facinus severâ emendatione lustrandum. In Gallia si inter collusores quispiam tam profligatae fuerit improbitatis, ut audeat hoc αὐαρτημα committere, illum solet turma distento sago in sublime jactare:

Ibis ab excuso missus in astra sago.

Profectò nihil sanitati & crescenti vigori damnosum magis esse quam hanc stoliditatem norunt quotquot deliciarum carnarium pœnitere incipiunt. Sicut sanguinis profusio debilitat hominem, ita in-

tem,

ADMONITIO. 13

tempestiva seminis, quo conglutinatus, coheretio infringit & frangit crescentem. ολαλθείς, ἐπειδηλυμένος οὐδείστως, celeri viâ i effœtam labi ætatem nemo nescit, qui uerit non magna molitione se perdere posse immaturos. Sicut ex Sodomæ pos-
nis, ita ex his malis intempestivè lectis, ampla cinerum seges*. Qui à teneris hanc udet inchoare ξικοπην, ille sui ipsius est αἴρωπος. Simulac adolescens phantasiæ peratur incestæ, simul quoque concitatis imè tendit ad mortem. Qui tam pretio-
num dilapidat oleum, is sibi sanguinolen-
as infert manus. Qui sævo sanguine ma-
nus suas commaculat, is sui crudelissimus
interfector. Dissolvit conglutinationem,
quà, adversante naturâ, divulsâ pedeten-
im cinerescit homo. Proinde erudiat
Doctor furiosos quam capitalis stupor sit
e contra naturam incestare. Discant hi
recundiax suæ temeratores, quicquam inex-
pia-

* Planta quæ citius quam par est floruit, flaves-
cit. Fruges si spicam ante geniculum protulerit
inanis erit & semen imperfectum ēn Kyns Admira-
ans. Arriani Epictetus, iv. 8.

14 *De Fornicatione Cavenda*

piabile scelus audent patrare, *Regnum Dei non posseuros molles*, i Cor. vi. 9. Quod dicto Ambrosius Augustinum, mollitie hac madentem, ab inani ac sterili voluptate revocavit ad virtutem.

Hoc flagitium, quod in perniciem generis humani dementia excogitavit, patranti voluptati est: sed ejaculato cæstro sequuntur maximi doloris aculei, qui mentem obtundunt artusque omnes & nervos depopulantur. Vos qui demum exitialem incipitis intelligere insaniam lanugine resectate pueriles errores, facilitate finem suppliciis tanti stuporis. Quis autem est integri sensus qui Diogenem falsis delusum imaginibus non abhorreat? Integræ famæ qui Dionem Prusæum non oderit? animi sui salutisque satagens, qui Jul. Cæs. Vanum non tardipedi Deo devoveat. Fit enim ὄπως νεκρόν. O demens!

Ipsam crede tibi naturam dicere verum,

Istud quod digitis, Pontice, perdis homo est.

Elementa hujus pruriginis eradicate monito D. Pauli, *Omniscio Numini præter in-*

no-

ADMONITIO 15

centiam nihil esse secretum. Ille enim est
cognitor, domesticus speculator,
observator, individuus testis, &
separabilis judex, ultiorque severus. Quis
timeat omnia videntem, occulta animad-
vertentem? Qui istud figmentum malum
inutrit, ille idem nunquam non experie-
tur contumax. Hæc mollities in pueri-
a foemina est, ubi robusta evasit, mas-
culus fit. Nam si secundum viam tuam per-
xeris incedere, etiam cum senueris non re-
des ab ea. Prov. xxii. 6. Qui blandien-
do dulce fovet malum, ille in sinu alit
corporentem, educat scorpiones & emittit
colopendas. Nolite puerilis demen-
tia memoriam refricare vel *αθαυπλογος*
ræteritas nequitias enarrare in volupta-
tibus: sed potius ista deliria recolligite pœ-
nitentes in amaritudine atque dolore.
Alementote Creatoris vestri in diebus juventu-
s vestrae, Eccl. 12. Cum optimus quisq;
obstrahatur à labore, & detorqueatur ad
voluptatem: ideo adolescentiæ Modera-
tor pubem provocet præmiis ad corporis
mentisque certamina, adhibito timore no-
nenti. Ubi hæc ætas recens, tum plica-
bilis; simulac dura nec corrigi nec refor-
ma-

16 *De Fornicatione Cavenda*

mari potest. Sicut quæ molli imprimuntur ceræ, altius descendunt: ita quæ primò imbibunt teneriores animi semper custodiunt. Prima formatio in omni ætate mirificos effert fructus, non solum quia nunquam deserit, sed usque in extremum vitæ tempus jucunda est. Quare si velitis ut ardua & aspera non detrectent majorennæ, habeant minorennæ laboriosam & exercitam juventutem. Coloris boni dignitas decet adolescentem: Hæc exercitationibus tuenda. Juventus non solum exercitiis membra fatigabat, sed & frigore atque pruina, inediâ ac fame indurabat corpora sua mentemque juveniliter exultantem severioribus studiis vigiliisque improbis politiùs limabat. Esuriendo, sitiendo, algendo, æstuando, studendo evadimus heroes. Hac arte Hercules, Achilles, Themistocles, &c. adolevere. Ne in segnitiem torporemque resolvatur pubes, semper laudibus extollenda est virtus eaque sententiarum inculcanda præceptis. Si cupiatis ut liberi tui rectè adolescent, pascite illos tali cibo, qui nisi eturientibus placere non solet. Firma corporis constitutio acquiritur cibis vulgari-

ri-

ADMONITIO. 17

arus. Bonarum rerum consuetudo pessima.
dato jubet ut pueri ad vigesimum secun-
dum annum vini usum ignorent, atque ut
eneris sint inexpertes usque ad solennium
criptiarum tempus. Simile Crotoniatas
ocuit Pythagoras, teste Jamblico,

Satis est fluviusque Ceresque.

Cum plus æquo semper, quæ volunt,
petant juniores, ideo si spes vestras veli-
s habere salvas, parciius ætatulæ indulge-
re. Ventura damna non prospicitis si ob-
quamini eorum passionibus. Aslucti non
renegatis, ubi evaserint potentiores, malo
tore deliniti omnia immoderatè concipi-
unt. Largimini quæ possessione qui-
rem jucunda, ita ut & fructu sint ne-
cessaria. In vestitu adhibenda non exqui-
sta munditia, sed moderata mediocri-
tus. Scrutantium curiositati subducendi
libelli obscoeni, lascivæ picturæ &
impudicosæ imagines, hinnientium dulce-
scines. Nunquam plus soleo succensere
cum quis scurrilibus facetiis virginum
aures audeat temerare vel earum ocu-
los impudicis conselerare & inquinare sche-
B mis.

mis. Qui blandiore lingua permulcere & hisce iconibus irretire audet spectatrices, ille sincera vasa incrustat, & niveam lanam inficit nigrore.

Harum incestarum rerum venditores non tantum tædis ardentibus arida subdunt virgulta: sed probrum castis, labem integris inferunt. His corrumpuntur boni, erudiuntur fracti & confirmantur jam ante perversi. Non immerito itaque Græci ac Romani Philiscum & Alcæum Laturium Priscum & Archilochum Parium proscripterunt exilio, quod propudosis fœditatibus juvenum animos contaminassent. *Ælian.* ix. cap. 1. *Tacit.* iii. 50. Cum in conviviis licentius loquantur parasiti & saturi convivæ, ideo frugaliores patresfamilias solebant filiolas è conspectu eorum ablegare, ne acerbæ earum aures scurrilibus vocibus polluerentur. Ipsæ matronæ reputabant se beatas, si interiissent antequam frons earum illiberalibus & flagitiosis verbis verberata foret;

*Vocibus obscenis omniq[ue] libidinis
arte*

utan-

ADMONITIO. 19

tantur *Egesai*. Risus ciendi frontisque
xhilardæ gratia jocis atque facetiis mul-
tere sæpe soleo ingeniosos : ita tamen ut
eligiosè istud decorum semper obser-
em,

*Salva mihi veterum maneat modo regula
morum,*

Ludat permisis sobria musa jocis.

Cum quicquid primum fluit ex ampho-
a soleat esse limpidum , Deoque nihil
magis sit acceptum quam primitiæ (cùm
b candorem tum ob ardenter favorem)
deo adolescentuli puro corde Deum co-
stant & assiduitate lectionis sacræ habitum
& frugalitatis sibi comparent.
Orandum ut sit mens sana in corpore sano.
statas horas in templo , in choro versetur
dolescens & à Deo petat remissionem pec-
atorum & opem Spiritus Sancti , qua an-
siqui Draconis , qui per ovile Christi tan-
quam leo famelicus semper oberrat quæ-
iens quaquaversum quem devoret , retia
avere & effugere possit : & pro impetra-
tis refundat iterum Largitori gratias , & non
desinenti lingua Munifici concelebret lau-

B 2 des.

20 *De Fornicatione Cavenda*

des. Conciones sacræ quoque non segniter excipiendæ. Polemo perditæ luxuriæ adolescens postquam Xenocratem contra voluptatem perorantem audivisset, conspuit scortillum. Acte, Neronis Concubina, Pauli apostoli institutione sacramentum militiæ Christianæ dedit, si fides *Chrysostomo ad *Philip.* iv. 22. Cum solus amans sua tædia fallere nequeat, atque hirquitallus plerumque evadat vñersis, ideo fugiendum est otium, & feriis egregiisque incumbendum studiis. Otio qui rectè uti nescit plus negotii habet quam cui negotium est in negotio. Nam otiosum, nisi vacet Musis, invadit & occupat temulentia. Si non temulentus, fit desidiosus, Desidia est suscitabulum cupiditatū, adjutrix vitiorum.

— Ni

*Poscas ante diem librum cum lumine:
si non
Intendas animum studijs & rebus ho-
nestis,
Invidia vel amore vigil torquebere.*

Improba

*Vide & L. I. c. 4. adv. vituper. vitæ monastic.
vel potius Poppæa Sabina, de qua Tacit. xiii. 45.
Ann. Adde Joseph. Lib. xx. c. 7.

Improba hæc Syren est tentatrix sanitatis. Ne homo lapsus nihil agendo vitam brevem faceret brevissimam providissimè Deus injunxit laborare. Frugi hominis est industrium, gnavum laborumque esse patientem. Boni patrisfamilias est frugalitatis & vigilantiæ exemplis prælucere suis. Ex inertiâ luxus, ex luxu morbi, ex morbis mors intempestiva. Ne itaque nos nihil agendo sepeliamus vivos mortem labrando fallamus, agros sarculo findamus & ad cretam usque fodiamus. Cum ἐν περισσατορὶ per nebulam objiciat peccandi irritamenta ideo non tutum est juveni in solitudine vagari. Crates cum in latebroso secessu videret juvenem ambulantem interrogavit, *Quid illic faceret solus?* Mecum, respondit, loquor. Cui Crates, Cave ne cum homine malo loquaris. Nam si salax sis, malo viro proximus es. Pravæ illæ cogitationes, quibus hominem in exortu perfodit Samael, nobis semper adsunt. Quod imaginationes ex traduce lascivientes prurientesque inchoant, ille perficit. Omnes lascivæ phantasie sunt ex Satana, I. Cor. vii. 5. Qui lascivis oblectamentis & ludibriis implicatus temptationibus dat locum,

22 *De Fornicatione Cavenda*

cum, is incipit servire dominæ cupiditati, & cum obsequitur ad nutum ejus semper est paratus, & sub tyrannide impotentis sui hostis est quasi catenatus. 2

Corinth. v. 5. Cum itaque Spirituales nequitiae minimum agere non desinant, ideo melius est cum quolibet esse quam secum. Cum lasciviandi occasio tollatur convictu juvenis probi, qui vitæ suæ modum habet, ideo imprudenti semper adfert ~~euſebeſep~~, coram quo peccare non audet. Convictor cum contubernali prodeant foras. Sic alter alteri in æmulacionem virtutis accendet. Nulla res nos magis ab incepto pravo avertet quam si cogitemus Deum non tantum Inspectorem esse actionum nostrarum, sed & primos in cerebro motus lascivos scire & detestari. Si tamquam illo omniscio auspicimur cogitare & sic finiamus differere, nunquam temptationibus abripiemur perversis. Sicut Deo nihil acceptius puro animo: ita quoque nihil ei invisum magis quam spiritus immundus. Cogitemus cerebrum nostrum templum esse Dei. Si hoc delubrum hujus sœculi redUViis sit inquietum & malarum cogitationum sordibus pol-

pollutum; necesse est Spiritus ejus sanctissimus recedat atque abeat totus. Quomodo purissimum Numen inhabitare vellet impurissimam cavernam πνεύματος οὐκέτις; Quare avertamus mentem à cogitationibus Deo exosis. Hæc est voluntas Dei ut salillum animi semper circumferamus mundum. Ὁτε πᾶς αἰδίθαρος οὐκ ἔχει κληρονομίαν ἢ τῇ βασιλείᾳ τῷ Χείρᾳ καὶ Θεῷ. Si velitis hoc possidere purum, hanc tenete formam vivendi ut tantum corpori consulatis.

Quantum Socrati ceperunt ante penates.
Si pater sis vive castè & temperatè. Nam si ipse fueris nepotatus, fieri aliter non potest quin tui filii tua quoque legant & mox impleant vestigia, Peccaturo obstat tibi filius infans. Cum Ἀφροδίτης γάλα τὸ οὐνόν ἐΦη ideo utamini vino exiguo 1 Tim. v. 23. Crates venereorum affectum cataplasma dicit esse famem. Hieronymus obluctantem carnem inediā quorundam dierum subjugabat. Epist. 22. Hilarion ventrem modio subinde castigabat iniquo. *Quid faciam aselle ut non calcitres;* Non hordeo, sed paleis te alam. Mulierosus Stilpo vitiosam naturam ita duro vitae genere compressit, ut nemo unquam in eo libidi-

24 De Fornicatione Cavenda

nis orexin videriti. Estote sobrii. Athletæ ut lucrarentur βεγκέτοι abstinebant ab ingluvie ac Venere. *Ælian.* xi. 3. Quod si hoc fecerint vani ut obtinerent gloriam, quid non faciendum Christianis, qui subactâ ac domitâ cupiditate non caducam, sed immar- cibilem reportabimus coronam.

Neque ullo alio fundamento cæteræ superstrui possunt virtutes quam temperan- tiâ. Jejunium enim purgat mentem, suble- vat sensus, nebulam cordis dispellit, carnem subjicit rationi, libidinis ardorem extinguit, inducit castitatem & accendit lumen pudicitiae. Hæc ille Expatrator Augustinus.

Vere spirituali Christiani jejunabant in pane, sale & aqua usque ad noctem, *Augustin.* i. 33. *de Morib. Eccl. Epiphan.* iii. 75. Abstinebant à carne & vino, *Chrysost. Hom.* 8. *de Pœnit.* & à Venere. *i Corinth.* vii. 5.

Cum pecori os humile & pabulo proxi-
mum, homini vero vultum erectum subli-
mioremque dederit natura; videtur ea hanc
nobis imposuisse personam ut glorificemus
creatorem nostrum in corpore & spiritu, quæ
sunt Dei. Alendos non saginandos nos ratio
docet. Quo quis magis corpus suum saburrat
eo

ADMONITIO. 25

eo illud magis enervat. *Hippocrat. Aphor. ii.*
10. Nemo majora morbis quin & mortis sug-
gerit pabula quam qui voluptati subm ni-
strat alimenta. Apostolus Cretenies ho-
mines impurissimos cum Epimenide vocat
γασέες ἀργας, Epist. ad Titum, i. e.
πολυφάγοις ventres celeriter degentes quic-
quid receperant cibi & semper inanes.
Qui prostratum appetitum acrioribus ci-
bis acuit, is seipsum armat in suum exi-
tium sibiique justa facit. Non tantum
corpus laedit intemperans, sed & animum
suum in discrimen adducit. Animi acies
vigorque supprimitur crapula, & velut lu-
to cœnoque demergitur. Omnis corporis
sagina noverca rationi. Nam cum ratio
receptaculum suum habeat in cerebro, il-
lud nimio sanguine humoreque obrutum
hebetet, mentem ejusque functionem gra-
vet intellectumque avertet necesse est.
Viget quidem ratio, sed contagio corporis
ægredit. Mens corporeis fordibus grava-
ta premitur in terram: inque terram de-
pressa & terrenis ponderibus curvata non
potest concipere spiritualia.

O curva in terras animæ & cœlestium inanes.

B 5

Cum

26 *De Fornicatione Cavenda*

Cum caro dominatur famulatur spiritus; cum mortificatur caro vivit spiritus. Nam cum animus à corporis obsequio decesserit, iterum fit sui compos. Amici cujusdam languor admonebat Plinium *optimos nos esse dum infirmi essemus.* Lib. vii. Ep. 26 adde 2 Corinth. xii 4. *Quisquis ergo animalium mentemque suam exoptat vegetam atque alacrem sit sobrius.* Generosior spiritus animalium deducit à corpore & cum meliore & divina parte versatur. Anacharsis quia sobrius & abstinentis ideo continens & sapiens. Strabo l. vii. Si mens per hanc vitam hisce cœni voraginibus fuerit immersa, non poterit corpus defensum illico fieri particeps divinitatis. Ex quo suas exuvias deponit animus, eodem, quo semper fuit prostratus, manebit spiritus sopore:

Quin & supremo cum lumine vita relinquit,

Non tamen omne malum miseris nec funditus omnes

Corporeæ excedunt pestes: penitusque necesse est

Multa diu concreta modis mollescere miris:

Erga

A D M O N I T I O . 27

Ergo exercentur pœnis veterumque malorum

Supplicia expendunt —

Proinde non nisi profusus stupor vide-
ri potest nutrire animi desertorem & cor-
poreis voluptatibus cœlestes , ad quas ca-
piendas nati & instructi sumus, præverte-
re delicias. Ne itaque mens perituri cor-
poris sit mancipium , sed potius melioris
partis flammula ardeat , æternæ mortis ap-
paratum vigilantia ac sobrietate avertamus.
Vos autem commilitones , qui insperatis
pecuniis ditati largitate nimia insolentiūs
commessamini, nolite vos perditos longius
perdere. Difficile est finem facere libidi-
ni nisi crapulæ feceritis. Non tam mare,
vento æquor turbante, sævit quam me-
dullæ in spina dorsi vino calefactæ & in-
flammatae. *Vel heri in Vino quam immoder-
stus fuisti ! Temulentus amabat nuda vide-
re & βδελυρὸς monstrare. Habacc. ii. 15.*
Sicut Dalila Sampsonem & Combabum
Stratonica non nisi ebrios solicitarunt, ita
istæ veneficæ , quæ lucem perosæ vagan-
tur per plateas , non nisi concubia nocte
vos

vos ebrios adoriuntur. Quare si velitis vestri compotes & has harpyas, has pestes, has cloacas præterire, ne mentis calorem vino obruatis, sed mordicus hæc tria reneatis.

Vesci citra saturitatem.

Impigrum esse ad laborem.

Vitale semen conservare.

Ex diurnis commessionibus in pura proveniunt somnia. Qui edunt prius quam esuriunt, quique bibunt antequam sitiunt, vivo gurgite exundant. Celsus *l. iv. c. 21.* præscribit ut incontinentes ex aceto edant rutam vitarentque ne supina dormiant; sed in utrumque latus, in aurem tempora, quietis sedes se vertant. Addit *Plinius lib. xxxiv. c. 18.* laminam plumbeam lumbis, radicem cicutæ testiculis applicandam, foliaque agni casti stragulis substernenda. Verum hæc omnia Leydæ inveni farfari esse folia. At vero ex quo in Britanniâ cœpi negligere cœnas, desit me noctu interpellare Cupido. *Etiam in noctibus erudiverunt me renes mei.* Psal. *xvi. 7.*

Peffi-

ADMONITIO. 29

Pessimus est mos à vespera ad noctem
orotrahere cœnas atque ad satietatem e-
dere. Immundi spiritus hac ratione non
ejiciuntur. Jejuniis macerari debent lum-
bi & jecur refrigerari lactucis. Sic hoc
gelidum & illi temperati. Si ali-
quid cœnandum, quo somnus membris
proposit conciliari lassatis, vescamini escis non
nutritibus. Pascamini olivis, cichoreis,
portulacis, rutis & subinde malvis * Cum
maxima sit menti cum corpore affinitas,
ideo ad discutiendas lascivas cogitationes
prodest quoque Musica. Pythagoras, ut
phantasma hilare imprimeret phantasiæ
solebat cubitum petiturus lyram pulsare &
cogitationes sociare chordis : matutinus
πολύχορδον sumpfit in manus perturbatio-
nesque ex somniis collectas ejus modula-
tione expiavit, eaque in divini amoris
ascendit desiderium. Mitigatur & hic fu-
ror mutatione locorum. Non tantum cor-
pori sed animo salubris eligendus est lo-
cus: agri, thermæ, stadia, aliisque loci
voluptatibus infessi moribus sunt exitiosi.
Vitandi tales non secus ac si pestilentia
essent

* Britanni olim unum ovum cum pane & latte
aqua mixto vesperi edebant. Buda. iii. 23. iv. 30.

AD

30 *De Fornicatione Cavenda*

essent infecti. Esseni, Therapeutæ, Pythagoræi, cum scirent omnia sæculi lenocinia viscata esse, in remotissimas abiérer sylvas. Si tamen res tuæ exposcant ut in hominum frequentia cogaris versari, prudens meditatio præcedat gressus tuos & irretortum iter teneant palpebræ. Ferito cum oculis tuis foedus, ne videant vanitatem. Cum levibus initiis oriantur incendia: ideo faciem averte à muliere formosa.

Αρχὴ τὸς ἐρῶν, οὐδὲ τῆς ὄψεως ηδονή.
Aristot. ix. Nicom. Simulac formosula lascivo conspectu intuita est hominem, incipit vir hærere & caligare. *Hosea iv. 8.*

ii. Levi signo palpebræ facit βοῶπις ut Argus apertis oculis pingat in tenebras.

Ἐρως, ἔρως, οὐς καθ' ὄμμάτων σαζεῖς πόθον, εἰσάγωγον γλυκεῖαν ψυχᾶς χάριν. *Theocritus in Helena.* *Τῆς ποεύτες ἐπὶ ὄμμασιν ἴμεροι ἔντι.* *Jeremias lix. 10.* Catablepæ non tantum faciunt ut intuentes oculos habent septemplices, & cæcifiant, *Proverb. vi. 32.* sed penetrabili hoc φίλτρῳ fascinant, jaculis occidunt *ΝυμΦολήπτες.* ὁ Φθαλμὸς δὲ ὁδός ἐστι. *Museus.* ὁδοὶ κάλλας οἱ ὁφθαλμοί. *Max. Tyr.*

Si itaque nolueritis mobili oculorum

pe-

ADMONITIO. 31

petulantia fascinari aut jaculari sagittis,
nolite ad sequacium pupularum fulge-
tra respicere. Τυνανίς οματα ἀκνάζοι
βέλος. Summa μαλακία desidere in
Cathedris puellarum. Cum perpetuo
risu pulmonem aeraque osculis atque ca-
chinnis impleant proci ac puellæ, fieri
aliter non potest quin inexplicabilibus al-
ter alteram irretiat laqueis. Animo virili
muliebres alinuntur infirmitates, enerva-
tur vigor, & majestas virilis in similitu-
dinem sui consortii discingitur ac solvitur.
Et cum ad universi contemplationem maxi-
ma impedimenta sint mulieres, ideo stu-
diosus, quamdiu Academicus, ne somni-
ando quidem cogitet has formæ suæ nun-
dinatrices. Lydia Sybarin *gymnasi florem &*
olei decus amando perdidit. Quare antequam
ætas dederit censendi, cavendi & eligendi ma-
turitatem, nolite ad has cruces descendere.
Quod si casu incidatis in virgines, semper
erga illas adhibitote reverentiam. Vere-
cundiâ oris frontisque magnum utrique
sexui ornamentum. Procul ab ingenuo &
generoso spiritu humiles dialogi mi, pro-
cul à mente libera illiberalis garriendi
ασελγα.

Δια-

Διαλογισμοὶ οἱ κακοὶ ἐπὶ τὸ ξωτικόν

Διαλέχοντο γυναιξίν. Ὁμιλίαγ κακοὶ αδολεξίαι.

Κακοῖς ὄμιλῶν ἡ αὐτὸς ἐκβήσιον κακός.

Quoties ad peccandum solicitat oculus, illum non cum Democrito radicitus evelite, sed cum Clitomacho ab omni foeditate avertite. Si obsecna narrentur auriculas non detergite, sed illas claudite cerā, illamque petitote ab illa nave

Quæ Siculos cantus effugit remige surdo.

Nam si ludicris salibus patulas præbueritis aures, statim per eas quasi per naturales canales in cor intrat libido. Sicut putridum membrum, ne sincerior pars inficiatur, absindimus: ita quicquid noxiū est & pestiferum amputemus. Si manus gangræna sauciata sit, illam refecemus: oculi si incipient scintillare & tremere, eos eruamus: Vasa exstantia si rebellare

per-

ADMONITIO. 33

pergant, demetiamus: non falce aut
novacula cum Origene, sed cum D.
Paulo fervidâ in virtutem contemplatio-
ne. Circumcidendum *cordis præputium*,
Deut. x. 16. Circumcisio illa fit cùm ab-
negamus nosmetipos, cùm mundamus
nos ab omni inquinamento carnis & spi-
ritus, cùm carnem cum vitiis suis affi-
gimus cruci, cùm concupiscentiam coar-
ctamus continentiâ: cùm lumbos mentis
præcincimus, *id est*, cùm animi intentio-
nes segregamus ab illecebris inquinantis
contagii & insubidos impetus refrænamus.
Quod si fecerimus, capere poterimus,
quid sit ἐνεργίζειν ἔαυτὸς διὰ τὴν βασιλείαν
τῶν σεργῶν. Nam si à Deo petatis casti-
tatem, & interim carnis deliciis dementati
ejusdem desideriis succumbatis & operemi-
ni, minus audientem fatigatis. Cum Neo-
phyti propudiosam circumcisionis cicatricem
studenter tollere, & interim veterem ho-
minem non exuerent, illos reprehendit A-
postolus, *I Cor. vii. 18.* *Nolite*, inquit,
tam solicii esse in extendendo ἀνροποδίαν su-
pra νυταρὸν spastro: sed potius curatote ut cor-
dis evellatis præputium. Nam sive circumci-
sive recutiti nihil est, si non observatis in vir-

C

gīz

34 De Fornicatione Cavenda

ginitate pudicitiam, & in conjugio castitatem.
Quod idem dicitur, I Pet. iii. 21. de Bap-
tismo, Non sufficit ut sordes corporis abluan-
tur aquâ, sed oportet Deo spondeamus cor pu-
rum, ut quemadmodum insigniti sumus terreno,
cælesti quoque adumbremur eis, I Cor. xv.

49.

Cùm castitas præcipuum & unicum sit
puellarum peculium, ideo virgines semper
sint amictæ indumento castitatis. Sciant
misellæ se fragile & sua natura inerme, &
ad omnes tentationes expositum circumferre
vasculum. Dies itaque & noctes circa cor-
poris sui sanctitatem excubent prudentio-
res. Maximum castitatis conservandæ mu-
nimen aspectus verecundiâ suffusus. Pulch-
ritudo oculis condecorata decoris non tan-
tum amatores ex adverso intuentes à pro-
posito lascivo avertet; sed ipsos raptores
horrore simul & veneratione perfundet.
Sicut Xenophontem, Xenocratem & Do-
mitianum mirè decuit verecundia: ita quam
maximè Puellam exornat. Quam scitè
mulieres deceat verecundia exinde con-
jicite quod ipsa prostituti pudoris manci-
pia, publicis objecta ludi briis, semper
singant, quam non habent, modestiam.

Inter

ADMONITIO. 35

Inter tot mala *hoc unicum bonum* possidet
fœmina. Caveat itaque prudens, ne hoc
ornamentum prodigat aut prostituat. Ne
pudica labiis hiantibus catillet in triviis.
Syrach xxv. 34. Impudentis est nimis li-
berali per plateas incedere vultu. *Divor-*
tant mores virginis longè à lupæ. Impudi-
cam ostendit incessus rythmicus, vagus o-
culorum flexus arguunt impudicam, nu-
tus atque renutus manusque rejectâ cervice
motæ ad pectus adulteram produnt men-
tem, procax cum protervo risu verbum pos-
cit oppressiunculas. Quare quæ cupit esse
casta & haberi honesta, frontem non ge-
rat extensam aut porrectum os: sed lumi-
na habeat in sinum dejecta. Cum sequior
sexus parum per se tutus sit, ideo vigilent
parentes aut propinqui ne filiæ vagentur
incustoditæ. Degant minorennes sub ma-
tris, patruæ aut tutricis conspectu: non
ἐν Θαλάμῳ, sed ἐν γυναικωνίδι. *Suid. v.*
Nils. Intra gynecæi penetralia se conti-
neat pudica. *Παρθενικὴν ἢ φύλασσε πολυ-*
κλείσας θαλαμοῖσι. Priscis illis temporibus,
cum famosa simillima meretrici esset, fi-
liolæ educabantur in gremio matris. A-
pud Judæos matronæ aulam: virgines a-

C 2

trium

36 *De Fornicatione Cavenda*

trium non egrediebantur. Philone. In Italia matresfamiliæ cum filiabus non tantum intra secreta domestici laris manent , sed certis locis, in quæ raro véniunt viri , oclusæ ita sunt arctè ut filiusfamilias suam vix videat matrem. Quæ autem ob officia domestica coguntur egredi , illæ non nisi ore velato prodeunt. In Germania & domesticis finibus se continent integellæ , & si foras exeant prætereuntium juvenum alloquia taciturnitate aspernantur. Si aliquis te ludibundè attrectet , noli increpare petulantem, sed abito læta. Nam si dignata fueris loqui & aperire labella , his hamis cedes in prædam.

*Prima nocte domum clade , neque in
vias*

Sub cantu querula despice tibiæ.

Cùm illæ virgines , quæ cum pueris confuescunt à teneris , nuptæ imperitent maritis , ideo ludant virgunculæ cum pueris , nec ulli sint affabiles quam matronæ. Segreget se pudibunda à cœtu puerorum , quæ famâ laborant. Integra fama sine fabula. Si autem ob justas nuptias am-

ADMONITIO. 37

mambiatur matura, circumspiciat ne irritet procacem. Sicut rosæ spinis & mella munitantur apibus: ita virginitas torvâ verecundiâ sit sacra & sancta. Plurimum in sui munimen valebit nupturiens si templo suo præficiat ædituam morosam, pudicitiam. Cum infirmus animus facile adulatioñibus, blanditiis, donisque capi possit, ideo quævis blandè oblata ut insidias & corruptæ illecebras perseveranter respuat virgo. Μηλοφόρων humanitas aversis auribus spernat, Florum ferta defixo in terram vultu abneget.

— τὰ γὰρ πνεῖ πάντα

Βέσαπται. —

Cum enim osculum sit spuma subantis & jaculatum quintâ sui veneni parte inficiat amatum, ideo prudens ne prioribus labris se finiat salutari.

Φεύγε κανὸν τὸ Φίλημα, τὰ χειλεὰ Φάρμακον ἔντι.

Omni nisu avertendus est tactus. Ne digitis extremis se tangi patiatur Virgo. Est enim hæc indulgentia anticænum caducæ virginitatis. Non castæ, sed

C 3 impu-

impudicæ est sinere horridulas papillas contrectari. Nam simulac procus hunc nactus fuerit favorem, illico fallaci manu perget revincire zonam teque ludificari. Audito Annam Tobiae c. iii. v. 17. Nunquam societatem habui cum illusoribus. Nec patiatur se ad spectacula perduci. Illa enim stuprandois moribus inventa sunt. Cum Histriones & Mimi lascivis gesticulationibus atque fabellis inflammare soleant spectatores & spectatrices, illi, fabulis peractis, quæ viderunt repetere incipiunt, & inter blandimenta luxus exuunt animi constantiam. Penelope similibus præstigiis excantata cogebatur nubere proco. Adeo ut complures quæ pudicæ exiverant, domum reversæ fuerint ferventi veneno tintæ sæpe que vitiatæ. Quare si velitis permanere illæsæ, longe à trivialibus ludis, à vitiorum exemplis recedite. Recusent sagaces cum bellis cincinnatulisque meridiari. Ipsæ mulieres quibus proprium est unguentis odoribusque fragrare, juvenes odere resinatos.

Ἄλλοι ἔμοι γέ εἴη πόσις
Μή παρθενωπός, ἀλλα ταυδρεῖς τρόπες.

Euripid. Elect. 949.

Tur-

Turpe est viro superbiam captare ex mulieribus munditiis. Mulieri nunquam indecorum lavari, tergeri, poliri & expoliri. Nam dum lavantur, terguntur & poliuntur, non scortantur: indecorum quoque virginis femur femori supponere vel nimis patulo sinu confidere. Quoties aliquid petulans, inurbanum & temporialem excidit in congressibus familiarium, toties vererecunda obturret aures. Cum incestus sermo delibet pudicitiam & mox auferat virginitatem, ideo simulac conquisitis scurra studet extorquere pudicitiam, clam è consortio decedat virgo, nec in ambiguo verbum jaculatum relinquat. Virginum aures dum pudenda dictu auscultant patiuntur: Motus appetitus impellit ad agendum. Quæ se semel sivit corrupti, illa usque ad rogum in perpetua aperit nos Batavos vivit ignomina. Licet ætatis flore, formâ, opibus præstaret deflorata cæteris: tamen virginitate avibus sinistris libatâ, maritum non inveniet οὐσίων. In Germania ne futor aut fartor vellet illi jungi, cuius virginitatis flos infastis auspiciis interfectus ac prostratus jacet, etiamsi illa nobilis & dives esset. Non ob

40 *De Fornicatione Cavenda*

id quod jugulatum virginitatis hymen nequeat restitu: sed quod virtus, cum semel excidit non possit reponi. Simulac amabilis illa *innocentia* perit; abiit veneratio. Quæ semel pudicitiæ fines transgreditur postmodum solet esse impudentissima. Denique quia materna macula futuris quoque officit liberis. Cæterum ante omnia εὐζω-
νεί abnuat sacerdotum consortia. Sciat virgo neminem inter mortales licentiū & securius posse ingenitæ scabiei occurrere quam antistites religionis. Labia stillant favum leviusque oleo est palatum: at sub vellere ignis, & sub cute pondus latent. Romanenses fictæ probitatis ac severitatis involucris larvati Socraticis sermonibus heroicas suas dotes obtrudunt matronis, quæ simulationes virtutum ab ipsa veritate discernere indoctæ, inter spem metumque parant, & dum titubant, cadunt. Propositi compotes sacrificuli adumbratæ sanctitatis onera exuunt, & peracto officio iterum vulpinam induunt Patres patrati.

Tempora Santonicæ velant adoperta cucullo.

Illa jubet sumpto juvenem properare cucullo.

Cum

ADMONITIO 41

Cum itaque hi tam doctè vafréque suam
versare sciant naturam, ideo neget sui co-
piam virgo Sacerdoti, cui cœlibatus in-
junctus est. Qui lateribus & lacertis va-
let, hic semper nititur in veritum. D. Pau-
lus Timotheum, quamvis aquæ potatorem,
pudicum ac sincerum, admonet, ne ad mu-
lieres, nisi summa cum modestia & sancti-
tate, accederet. *1 Tim. v. 2.* At verò tantum
abest, ut eandem licentiam concedat Tito,
forsan succi vinosioris pleno, ut potius hunc
ipfi amputet gradum, *c. ii. v. 4.* Vetat il-
lum properare ad juniores mulieres. Cum
ille qui animam primus intravit, in nos per-
petuo dominetur affectus, ideo Deus insti-
tutum confirmavit matrimonium, quo fla-
grans sepeliretur libido. Si hunc, qui vos
dies noctesque stimulat, ex animo evelle-
re velitis, ardorem, oportet matrimonium
ineatis. Liquidas in casto toro natare vo-
luptates docuit Plutarchus. Connubio
post lapsum à Deo nihil melius, dulcissimus,
jucundius, aut homine libero dignius.

*Psal. cxxvii. 3. Πᾶσιν γε αὐθρωποις αἰχισον
δεδόηται, ἡγετὸν διὰ ἐστὶ τῷ τέλεσθαι τὸν χρόνον
θυμάτην οἰκερότα.* Qui præscriptum sper-
nit refrigerium; is torretur intestino ar-

C 5

dore

42 *De Fornicatione Cavenda*

dore, & consumitur vivicomburio. Εἰ οὐκ
ἐκράτεονται, γαμησάτωσαν. I Cor. vii. 9.
Quanta caligo obduxit pectora vestra, cùm
vos castos jactatis, quia cœlibes; eo vos in-
cestos proditis. Omnes, quibus fœcundi-
tas probro est, quærunt steriles voluptates.
Gnosticorum facinora omnibus inscripta sunt
paginis. ἐπιφράσσομαι, *Judea* 7.

Μήτε γαμοκλοπέδην, μετ' ἀρσενα κύπριον
όρινθην. *Phocyl.*

Τίτμεν παιδεράσης, καὶ τὸ τε Ἀντιχρῖτος ὄνομα.
Hesych. Novit καρδιογνώσης hominum ma-
ternæ stirpis hostium nequitias. Ut exi-
stimatio vestra servetur integra præverten-
dæ sunt civium cogitationes à suspicioni-
bus talium nequitiarum.

Sacer est ignis, credite lèsis.

Quod si necdum erga generis humani in-
crementa deposueritis amorem, & vos
incontinentes esse sciatis, nolite longius
obluctari. Qui per fundum alterius fe-
mitam facit, is viam sibi sternit ad æter-
nam damnationem *Prov. xx. 17.* Sci-
tore Deum judicaturum adulteros. *Heb. xiii.*
4. Nolite itaque lectum concutere alienum.

ΦΕ-

A D M O N I T I O . 43

Φύγετε λατρείας ἀδικίας , τῷ ζῶντι λατρεύε, Μαιχειαν προφύλαξο, καὶ ἀκριτον αρσενοῖς έυνήν.

Necessitas nos compellit. Necessitas est
naturum telum. Non illa tantum urget re-
voluptate Hellēm, sed & excusat morigerum. Sitis ita-
que eâ mente ut necessitati succumbetis. Li-
get votum præstigidistis, tamen cum demum ex-
erimini vos pessimi nebulonis sustinuisse
mersonas & adulterorum implevisse partes,
ideo resipiscite & cogitate necessitatem effi-
aciorem esse quam hierarchicas fraudes.
Non ad alienum præscriptum, sed ad suum
Ut arbitrium imperat necessitas quam non fi-
cula, non camphora, non vitex aut saccac-
um Saturni fistere possunt. Omnes pu-
bres, *Psal. xiv. 3.* Quid prodest corporis ca-
ritas animo constuprato? Nec sola Neces-
tas vos obligat, sed dictamen rectæ rationis
nos omnes constringit. Deus leges de con-
servanda virginitate non tulit. *Noverat id*
upra naturam esse. Theodor. Cum itaque
recta ratio & dura necessitas infirmitatis
monstræ sint patrocinia, ideo, dum genua
sorvirent, rapiamus occasionem. Parentes cu-
paratote ut virgines filias vestras in floridâ
estate frugali elocetis marito. Nam sæpe
moræ

44 De Fornicatione Cavenda

moræ impatiens extra nidum ova exclu-
dunt, idque non sibi, sed obstantibus pro-
pinquis vertunt vitio. *I Cor. vii. 36.* Puellæ
ex quo factæ fuere puerperæ cum vident se
negligi & fastidiri, operas suas elocant lenæ
& cuivis ganeoni divaricant pedes. Non
solebat Judaica pubes extra oleas vagari:
sed simulac in freto erat adspirabat ad por-
tum, *Deut. xxiv. v. 5.* Josephus testatur pueros
integros cum virginibus pueris *en θαλάσσης*
auspicari nuptias. Scio complures huic ne-
cessitati non matrimonium, sed longe ali-
ud reponere. Dicunt πορνείαν, non tantum
Græcis & Romanis, sed & Judæis & Chri-
stianis inter τὰ αἰδιαφορὰ habitam fuisse.
Paucis. Non nego pauperculas mulieres,
quas egestas cogit ut ventre alant αἱ φίτης
ἐνεκκα, *Hof. ii. 4.* quod tamen non obstat quod
hoc vitæ proscenium sit obscenum & sordi-
dum. *Obscena pecunia*, Juvenali. *Sordidum æs*,
Martiali. Non solebant corpus suum mercedis
gratia prostituere municipes & ingenuæ; sed
plerumque servæ. *Antequam libertina eramus*,
ego & tua mater ambæ meretrices fuius. Pere-
grinæ quoque cum apud exterios extra con-
sanguineos vicinosque & patrias leges vagan-
tur, facile pascebant inguine. Cato equi-
dem

dem dixit, *Huc juvenes aequum est descendere:*
intelligens circa urbis moenia ergastula ubi
in cryptis, trulli instar fornicatis, prosta-
bant bliteæ, luteæ, scrancetiæ & scrupedæ:
Sed quis in illas cavernas obscœnitatum om-
nium gurgustia vellet descendere? Omnia
illa amfractuum labyrinthi & brachia viarum
munt sicariorum latibula. Et cum exercitia
illa non nisi in deviis dejectisque tolerabam-
ur locis, evidens est illa fuisse indecora &
ob honestate remota.

Nemo ire quenquam publica prohibet via.

At cum *publica* quævis via sit lutosa i-
deoque quoque vitanda illa. Cicero ado-
lescentiæ quidem suos concedit lusus, non
amen illos ut honestos prædicat. Et quam-
vis Comici juventutem intra spem veniæ pec-
care uno ore dicant: modestiores tamen lon-
ge aliter de hac turpitudine pronunciarunt
Si hoc decuit Crispinum: turpe tamen i-
dem visum fuit Titio Sejoque. Panegyri-
sta ob id Constantinum celebrat. *Quod*
nihil vagis cupiditatibus, etati concessis, in pe-
tus suum juvenis admiserat. Etiam Athenis,
Romæ, Corinthiis ac Venetiis majoris ma-
li

46 *De Fornicatione Cavenda*

li vitandi causa publicæ tabernulæ Libidini fuerint exstructæ. *Plin. v. Ep. 14.* aliisque in locis maritimis ne nautæ post longum inter domum reversi vim inferrent matronis, permitta fuerint lupanaria. *Sext. Empir. l. 3. c. 24.* illi tamen, qui expetebant honestatem, à publicis vulgatisque corporibus non solum abstinebant, sed contra boni civis excellentiam & dignitatem esse dicebant quantulascumque extra justas nuptias sectari conjunctiones. *Judæis διὸ τῶν αὐληροναρδίᾳν καὶ ασέλγειαν,* licuit cum alienigena ludere: ita tamen ut si quis Hebræam tetralibidine commaculasset, poenas daret. *Deut. xxiii. 17.* *Non erit Meretrix in Israel.* Pes simè illa transtulit Onkelos salax, proculdubio caper, adde *Levit. xix. 20.* Pontifici non licuit ducere viduam, *Levit. xxi. 14.* ob typum agni immaculati. Sic cape *Ifaiæ viii. 1.* *Sume tibi chartam virginem:* adde *Joseph. lib. 3. cap. 10.* Filia ex stemmate Levi, quæ siverat pudicitiam suam extra connubium delibari, comburebatur, *Deuteronom. xxi. 9.* Non tantum Sacerdoti *Levit. xxi. 7.* & Presbytero *1 Tim. iii. 4,* sed & cuivis Christiano probrosum ducere meretricem, *1. Corinth. iii. 39.* Canon

A D M O N I T I O . 47

mon Apostol. 17. 18, 61. Licet jura At-
tica&Romana non puniant meretrices&scor-
atores, utriusque tamen infamia facti labo-
rabant. Apud Græcos turpe fuit sermo-
nes ferere cum puella non nimium bonæ
amæ, apud Romanos famosæ, l. 3495.
O, R. N. quæ sine delectu corpus pro-
stituunt, erant *infames*, l. 43. D. eodem
ac *intestabiles*, l. 3. D. de *testib.* Quæcun-
que ad hanc turpitudinem prolabatur, di-
cebatur *turpiter vivere*, l. 41. D. R. N.
surpibus voluta complexibus, l. 8. C. The-
od. de *renov.* donat. *portentosæ vilitatis*,
l. 1. C. eodem. & *indignum genere quæstum*
facere, Plaut. in *Penul.* Imo sæpe leges
alcescabantur fœdissimas, quæ pudorem
natum alienis libidinibus prostituebant. Per-
ductores & spoliatores puniti. *Ascon.* in
Ter. l. 12. Lenonibus & lanistis conjun-
guntur meretrices ut *infames*: à conspe-
ctu exeuntis Prætoris removebantur *infam*-
es. *Apage illas sorores quæ hominum sor-*
uent sanguinem. Lictor in totum submo-
navebat versicolorem. *Seneca contr.* iv. 28.
Tiberius exilio proscripsit fœminas leno-
rinum profitentes. Caligula punivit eos,
qui per imprudentiam annulum Cæsaris
effi-

48 *De Fornicatione Cavenda*

effigie ornatum in lupanar intulerant. *Domitianus probrosis lecticæ usum ademit jusque capiendi hæreditates & legata, Sueton, c. 8.* Theodorus è civitate illas expulit, *Socrat. H. E. v. 8.* quia erant furibus turpiores. *l. 40. D. R. N. profecto ipsæ despolictrices furacissimæ, Sæpe & iplæ patiuntur damna & injurias.*

Redde meum clamant spoliata sæpe puellæ.

Adolescens noctu è meretricis cella expulsus ceream ardentem ante fores abjecit: arsit domus.
Curio Fortun.

Ut ob rixas, pugnas, injuriasque datas & ob cædes possint conveniri malefici & veneficæ, debebant lenones & quæ meretricium faciebant, nomina sua apud ædiles profiteri. *Tacit. I. an. Popinæ, ganea & fora aleatoria erant sub judice morum metuebantque quam maxime Ædilem.* Prætor quidem negat se daturum judicium ubi cædes in lupatorum domo fuit commissa: ita tamen ut non aliorum magistratum excludat cognitiones. Crimina talia merebantur cognosci extra ordinem. Rómæ Præfectus Urbis super ea re cognoscit si intra milliarium centesi-
-mum

num sit commissum. Si ultra centesimum
Præfecti Prætorio erit cognitio. In pro-
vincia est Præsidis provinciæ. l. 11. D. de
xpil. hæn. Pauli Sent. v. apud adiles adver-
sus lenonem purgari, Justin. l. xxi. 5. Ne-
no integræ famæ prædium vel domum su-
m vellet locare lenoni. Quod vero in l.
xxvii. D. de pet. hæred. legimus lupanaria in
prædiis honestorum virorum exerceri, id sic
interpretamini, quod iis insciis hoc sæpe
sit. Denique honesti in illa lege non ab ho-
nestate, sed honore dicuntur, i. e. positi
n excelso, segregati à multitudine. Quo-
ensu apud Ciceronem 2 Leg. 1. de Orator.
Epist. Fam. ii. Lib. vii. Ascon. in Verr. Suet.
n August. 26. in § 4. Inst. de Pub. Judic.
Et apud Apuleium Petroniumque, c. 34. Sic
eati passim pro dicitibus. Græcis εὐγενεῖς
Eusebio, Clementi Alexan. & Libanio il-
lustri loco natus: male Interpres felix. Vide
abol. in Æschyl. p. 214. Sic Scortum no-
tice: non ex merito, sed famæ notitia qua-
notabile. Quamvis Imperator Justinia-
nus multas leges tulerit in favorem mulie-
rum, lenocinante Theodora: tamen hone-
si servator tam spurca cadavera odio dam-
navit. Quæ ante annos xxv. corpus suum

D

pro-

50 *De Fornicatione Cavenda*

prostituit potest à patre exhaeredari. *Anth.*
Cod. Inoff. Testam. Quæ corpus suum vul-
gavit impune potest rapi & cognosci. *L.*
6. § 1. D. ad L. f. Adul. Anastasius *Xpu-*
oúργον sive lustralem capturam sustulit *L.*
vii. Cod. de Spectac. Cæteri Imperatores
cum viderent mulieres ad decus natas adeo
sui esse prodigas ut matronæ nomen pro-
cularent, satis pœnarum putabant illas pa-
tri ipsa professione tam sordidæ vitæ. *L. 29.*
C. ad L. S. Adulter. Sicut furiosus qui fa-
to hominem occidit dicitur non obligari de-
linquendo, cum satis pœnæ sustineat furore
cruciatus, *L. xiv. D. Offic. Præsid.* ita

— His furor ipse
Dat veniam. —

Suo vitio quæque plectitur: Nam maxi-
mam turpitudinis suæ partem babit hæc
vita compensationemque erroris sui tandem
recipit scortum. Quæcumque merebantur
corpo, illæ plerumque erant ignotæ &
peregrinæ. Et etiamsi deviantibus poena
alia non irrogetur, tamen potest non recte
quis facere etiamsi poena statuta non sit.
Lege quæ apud Ulpianum D. Marcus *Lib.*

14.

ADMONITIO. 51

14. § 14: D. Relegat. *Non omne quod li-
get honestum est*, teste Paulo Apostolo, *I
Cor. vi. 17.* cui suffragatur Paulus Juriscon-
sultus in *l. 144.* R. J. Certè multa esse
sequæ non oportet facere, etiamsi licet,
multis possem illustrare exemplis. Vide §
I. de *Nupt.* *l. I. § 3.* *peric. & com. rei
vend.* *l. 14. § I.* *D. alien. jud. mut.* Variæ
in templo justitiae sunt leges sanctione de-
titutæ. Interim quotusquisque est qui im-
puræ non captat ludibria mentis, & tamen
ea toto corde non dete-
letur? Gothi & Vandali quamvis barbari,
publicæ viæ contactum fugiebant.
Salvian. *Lib. vii.* Indi quoque, tantum
quantum natura admonente cognoscunt,
aversantur fôrdes. Licet nihil fôedium
quod toti genti publicum est: tamen nulla
tam extra decus honestatemque pro-
ecta quæ hanc lasciviam non agnoscat esse
maculosam ac perniciosa. Est aliquid dignius
& pulchrius quod contempta voluptate
optimus quisque sequitur. Nullus est
fornicator, qui, simulac ab ipsa natura
involuta retegit, non perfundatur pudore:
mox se excruciat quomodo occulte, sine
teste, sine ullo conscientia perficiat. Nam
D 2 ne-

52 *De Fornicatione Cavenda*

nemo adeo dissolutus qui quicquid faciet
non studeat celare.

Quas timidus tenebras vellet habere pudor!

Et postquam perfecit, quamvis occultè fecerit, animus fœditatis conscius se remordit & turpitudine fœda confunditur.

Cum omnis maris & fœminæ conjunctio instituta sit ut rempublicam & familiam prole augeant conjuncti: Nemo autem ea animi intentione semen cum scorto misceat, spurium ut *ἐν γάμῳ αἰταξίη*, velit tollere & alere eoque genus suum turbare; sequitur hanc seminis miftionem non consentientem esse naturæ, primæque institutioni repugnare. Noscunt id ipsum Recelliclunæ iisque respondentes Sertorii, fraterculi Onanis. Qui auspicato celebrant nuptias illi cum incremento augent familiam, non menque transmitunt ad posteritatem: at meretrices ne pectoris ventrisque æquor irrugetur, tantum à naturali descivere lege, ut retractent se, *Martial. I. 47.* Cum Deus institutum approbaverit conjugium ut semen mulieris contereret caput serpentis: semen autem mulieris contriverit cranium serpentis, illudque residuas pristini &

ADMONITIO. 53

& novi virus reliquias sanguine suo abluerit: hanc vero promissionem non fecerit adulteris & scortatoribus impuras animas & incestas miscentibus cogitationes, nemo non videt quanta contagione impurus ganeo se, pariter ac semen fœtumque suum inquiet. Sicut hæc Dei munificentia conjugatorum animos lenire debet: ita è contrâ hic reatus absterrere deberet scortatores à tanta fœditate. Scortator non tantum corpus, sed & cogitationes, sermones animumque sociat cum polluto scorto. Philo Judæus ob hanc causam eunuchismum Veneri prætulit vulgivagæ. Cum autem mystica hæc ratio Judæos docuerit, ut permeans hoc contagium fugerent & moratioribus gentibus quoque θελημα τε Θεος, dictamen quod menti indidit Deus, dictaverit ut vagum hoc inguen detestarentur, ipsi vero Christiani θεοδιδακτοι. επιθυμίαν quasi αἰσθατοίαν ne quidem ausi fuerint nominare (Πορνεία ἡ αἰσθατοία μηδέ οὐοματέσθω, Ephes. V. 3.) me paulisper retardavit illa historia quæ legitur, *Actor. xv. 20.* Quare in ipsis Ecclesiæ Christianæ exordiis ista circa πορνείαν orta fuerit εύρεσιλογία. Cum Corinthius, Tertulliano incestuosus fornicator,

D 3 tor,

54 *De Fornicatione Cavenda*

tor, cum cæteris zelotis *Epiphan.* 28. Antiochiæ scrupulum movissent de non admittendis in Ecclesiam Græcis & Romanis, nisi Baptismo & Circumcisione initiatis, atque eam ob litem Barnabas cum Paulo atque Tito profecti essent Hierosolymas consulturi Episcopum Jacobum cæterosque Seniores: Post nonnullas altercationes Hierosolymitani rescripsere ad Antiochenses: Vetus Episcopus ad militiam Christi transfire cogitantes Gentiles tormento circumcisionis premi aut absterrei, modo relinquant hi morem edendi prolectas, morticia & botulos cruento distentos: at verò de Judæis adjecit ut illi abstinerent à πρεσίᾳ. Cum Neophyti ex Paganismo ad Christianismum conversi non desinerent in deliciis habere εἰδωλόθυτα atque ob eam causam scandalum essent Christianis ex Judaismo conversis: ipsi autem ex Judaismo ad Christianismum conversi Neophyti institutum πάτριον πολυζαμίας pergerent excoleare: atque & hi ob hanc rationem offendiculo essent Græcis & Romanis (quibus ex Jure Civili hæc prohibitio innotuerat, *Lib.* 18. *C. ad L. S. Adult.* *Lib.* 11. § 12. *D. eod.* *Adde Lib.* 2. *C. Incest.* *Nupt.*) ideo ne alteri alteri

ADMONITIO. 55

alteri magnum esset theatrum, in rectam viam sistit Episcopus jubetque ut hi à πολυ-
ρωμαίᾳ, illi ab εἰδωλογύσει abstinerent. Non
vacat sententiarum divertia executere & quo-
cum Pr̄ rūndam ἐμβροντησίαν notare. Nam hic est illi-
us textus genuinus sensus. Nolite credere vul-
givagam Venerem hic in quæstione fuisse,
cum eam ante initiationem Gentiles & Judæi
sine alterutrius scandalō inter τὰ μέσα habue-
rint indifferentem: nunc castiori aqua lustrati
& melioribus principiis insticti, ultrò hæc άδιά-
Φορα abhorruerint non moniti. Hoc tenete,
Fornicationis mercedem esse mortem, i *Cor-*
inth. vi. 10. Cum puram è fonte aquam hau-
rire liceat, quis adeo demens ut è cisterna dis-
sipata sorbere velit lutosam? Certe non dimi-
dium mentis sed totum intellectum illi ade-
mit Jupiter, qui in cloaca mavult volutari
quam in toro.

Denique Meretrix est spurcum olidum-
que cadaver. Corpori vestro adflat illa va-
pores. Valetudo cum sit corporis honos, non
potest non se maximè dehonestare qui eam
destruit ac prodigit. Si quis Spiritus Sancti
hospitium circumferat sideratum, tamdiu Spi-
ritus Sanctus abest. Quod si à tam turpi hospi-
tio usque ad mortem tuam Spiritus Sanctus

D 4

abfuc-

56 *De Fornicatione Cavenda*

abfuerit, quid aliud expectandum quam mors æterna. Quapropter per misericordiam Dei vos obsecro, Fratres, ut tandem mecum desinatis volutari in cœno libidinum & exhibeatis corpora hostias viventes Deo. Curate ut templum S. S. semper possideatis purum, I Thess. iv. 3. Ἀπέχεσθαι υμᾶς αἴπερ τῆς πενιείας, οὐτω Πνεῦμα συντῆ τὸ ἀγά-
ον εἰς υμᾶς. Εἰδέναι ἔκαστον υμῶν τὸ ἐαυτὸν
οὐεὐΘεῖον κλασθανόν τοι ἀγασθινόν πειθή. Sa-
tis diu de spinis collegistis uvas & de tri-
bulis ficos. Præterquam quod mala bestia
sævam exhalat opaca mephitim, reputate vos
rem habere cum egenâ & beneficâ. Si e-
gena rubentem non strangulet partum, sed
educet, fieri aliter non potest quin iste
infans ex educatione prava fiat quoque men-
dicus, fur & latro, cuius promotio laque-
us: vel si puella, tandem illa quoque pro-
stibulo corpore peccet.

Κακὸς κόρακος πανὸν ωόν: Eurip.

Quod unicum si in præcordia vestra dimit-
tatis, nullus dubito quin desiderium coeun-
di cum mendicâ mutetur in odium. Si
hoc unicum non sufficiat, auscultate quid
Regum dicat sapientissimus. Cur autem
er-

ADMONITIO. 57

erratis, μοὶ φίλα τίκναι, cum extranea, & pectus amplectimini alienæ, *Prov. V. 20.* Licet solus cum sola in actis litorum vel cellis conturbetis pedes, viæ tamen vestræ sunt coram oculis superantissimi. Non prodest ædilium conspectum parietibus illudere. Omnes vestras gesticulationes de super spectat is qui earum testis simul & judex erit futurus. Huic nemo rationem vitæ reposcenti actus suos poterit inficiari. Quare abnegatis carnis cupiditatibus incipiamus sobriè, justè & piè vivere in hoc seculo expectantes illustrem manifestationem Servatoris nostri, qui seipsum dedit pro nobis ut redimeret nos ab omni impuritate, *Tit. ii. 12.* Sic blandè à contactu immundæ nos avocat Rex gloria Regum. At non dignatur ille alloqui meretrices.

Noverat sagacissimus mortalium vulpem pilum, non mores mutare. Cum pravitentes inolita peccandi confuetudine obdurent nec cogitent Deum dissolutæ: Deus quoque illas non respicit, *cap. v.* Cum minorennæ ætatis florem consecraverint Priapo atque Mutino, fæces nunc sibi offerri non postulat Deus. Ἀωρα κατ' ἔξοχῳ ή αὐάρτωλο, *de Theodora Suidas.* Δορ-

D 5

58-

58 *De Fornicatione Cavenda*

δεμένη, de Maria Lasari Sorore Lucas c.
vii. 38. Rarissimæ sunt Magdalenæ, Af-
ræ atque Phædones. Operæ pretium vi-
detur δειγματ Θ χάριν vibrans, quod olim
vividis coloribus depinxit Salomon, hic
subjicere problema. *Prov.* vii. 7. Videbat
Sapiens juvenem cupidine cæcum velut
tempestate delatum, huc hinc illuc in tri-
viis atque quadrixiis errabundum. Qui
cum in omnes partes regionis cupidos cir-
cumageret oculos, cominùs observavit ad
illum citato tripudio properantem mulie-
rem. Erat illa οὐρανοῦ sive αερίσθιο Θ
γυνή. Callida mellito alloquio adoritur ho-
minem, qui sui oblitus ignorabat, velut e-
brius quo tramite incederet. O exoptate
heros! Te quærebam. Te tandem inve-
ni. Nemo est qui mecum hac nocte cœ-
nabit, amabo mi Agnelle, dignare fodes
partem cœnulæ sumere. *Juvenis*, dum
inexpectata reputat humanitatem, hæ-
fit. At illa mento ejus apprehenso quasi
lunam extra nubem duceret, irretito ba-
sium impingit. Noli, inquit, mi Passer-
cule, quicquam suspicari mali aut doli.
Ecce sinum. Ecce gremium. Patent om-
nia. Nulla retia. Non illepidum juveni
scor-

scortillum videbatur. Placent candida ubera, nec patulus puellæ displicet animus. Lætior collum ejus suaviatur: Concitata *Mellitos tuos oculos sine me usque basiare.* Rogat scitula ut domum intret. Intra fodes, neque est quod curiosum extimescas. Maritus peregrè abest. Rapitur amator. Raptum brachiis suis implicat, Implicitum trans crepidinem vestibuli protrahit mulier, liminisque obserat tabellam. Capto omnia tapetia, aulæa Babylonico acu variegata, pavimenta musiva, asarota, lacunaria eboræ residentia, postes amaricino unctos corallisque myrtheis redimitos monstrat. Explicat varia myrothecidia,

Tota domus gaudet regali splendida gaza,

Stragula purpureis lucent, villosa tapetus,

Nil nisi vel cocco madida vel murice tincta.

Mensas quoque exhibet ex citro, vascula ex auro, matulas ex argento, scaphia ex lasano, spondam denique lascivissimis excisam figuris, pulvinar ex mollissimis gaufa-

60 *De Fornicatione Cavenda.*

sapis, culcitram egregiam, linteamina ex lino byssoque eaque florenti croco, cinnamomo ac hyacintho induta: adeo ut deliciis delibuta essent omnia. Agedum, inquit, si non fastidis fœminam hoc anno primum expertam virum, sume amplexum. Inter profusissimos hos apparatus opiparæ adferuntur dapes. Edunt, bibunt. Postquam quasi ad victimam porcus, se saginasset ganeo & vino, sale, & omnibus cachinnis lautè partem noctis transfigisset, saginâ gravis cubitum petit. [Audi quid contigit Londini.] Mutuis animis amant spatiumque decurrunt amoris. Ubi varia post itinera marcidum occupat sopor, internuculi automaton, nummos, annulos vestesque tollunt. Utensilia verò lenæ in vicinas tansferunt ædes: dormientemque altoque somno sepultum deponunt in pratum. Appropinquante aurora expergiscitur illusus. Ubi se in solitudine desertum videret miser, vestes, nummos, annulosque sublatos seque totum nudum conspiceret incautus, remeat ad lupanar. Utinam modo annulum pronubum regluginare vellet benefica, tessera tantæ pietatis. Sed cum vacuos inveniret esse penates, revertitur ad suum ho-

A D M O N I T I O. 61

hospitium implumis, putidæ mœchæ insi-
dias millies damnans.

*Dii tibi dent nudosque lares inopemque se-
nectam,*

*Et longas hyemes, perpetuamque si-
tim.*

Eædem & alibi peraguntur fabulæ, per-
sonæ tantum mutantur. Nam in eodem lu-
do omnes lenæ & meretrices edoctæ. Le-
nones, lenæ, psaltriæ tamdiu blandiuntur
quamdiu vident rapinis superesse pabulum.
Sumptuum umbra egestas. *Prov. xxii. 14.*
De αἰσώτῳ. *Luc. xv. 30* καὶ φάγων τὸν βίον
μετὰ πορνῶν. In furoris deliquio mens fu-
tura non præcogitat: quia intellectus tran-
siit in affectum: at potito amore, ipsa volup-
tas vertitur in tormentum. Cum itaque
scortator obtorto collo ut bos ad lanienam,
ita ad suum exitium rapiatur, ideo tergum
Νεανισκος obvertite illecebris his argentariis.
Philetarum osculis strangulamini Γανίται &
tandem digito nudo mendicatis. Exuti
bonis estis oneri & fastidio omnibus. Qua-
propter τοσχάς μεταμέλειαν & πελαμα. Non
tantum hæc profusio voluptatum perdidit
ho-

AD

62 *De Fornicatione Cavenda*

homines , sed & familias evertit & respub.
dissipavit. Canaanæos, Phœnices, Ægyptios,
Assyrios, Græcos & Romanos paulò
ante gentium dominos, luxuria rerum po-
tiente, spoliatos imperio invenietis. Salvianus
non immerito conjicit otium & libidinem fu-
isse causas quod Italia Gothis, Græcia cel-
serit Tartaris. Deglubunt quoque lupæ
carnis substantiam, ut dixi, eamque pu-
tridam vermibus relinquunt in pabulum.
Meretricis sinus est sarcophagus & sepulch-
rum dealbatum. Longè, longè fugitote,
ne hæ ἀνθρωποφάγου vos devorent vivos.
Prov. v. 8. Theß. iv. 3. & saluberrimo
D. Pauli parete rescripto, *Rom. vi. 17.*

Nolite emendationem vitæ differre.
Omnis procrastinatio in incerto. Nesci-
tis an ad diluculum sitis victuri. Cog-
noscite ceu juvenes ceu senes morti æque
proximos esse. Infantes fati acerbitas tol-
lit, & majorennes undique varia circum-
stant & obſident pericula, adeo ut ne
momento quis de vitæ suæ puncto possit
esse certus. Multi qui se dederant som-
no , seque immerferant voluptati, mane
inventi fuere mortui. Zimri & Cosbi,
Alcibiades, Pindarus, Tigellinus, Speu-
sip-

od

ADMONITIO. 63

ippus, Sardiniani, Politianus, & alii intra scortorum amplexus inhonestam claudere vitam. Vigilate itaque ne inopinata morte spiritum per ludibrium amittatis & foedissimam vitam turpissima morte finiatis. Cottide morimur ne stabilem vitæ usum ullus mancupio retineret. Cum itaque certæ vitæ prædem non dederit Naturam, ideo de singulis articulis ejus deliberandum. Si quid sapientiæ vobis, residimite tempus. De re pretiosissima luditur. Cum celeritate fugientis temporis certate semperque instantis fati sitis memores. Non sensim dissuendi mali mores: sine comprehensione ulla protinus mutandi. Omnidibus omissis hoc unum agite ut jamjam deferatis nocitura, & profutura sectemini.

Psalm. cxix. 2, 3, 4. Hoc vobis subito dicite, Jam statim, imo vero, jam nunc principiemus ad tempus esse solliciti, si veniam semper esse securi. Hoc quotidie meditamini, vitam nihil esse aliud quam progressum ad mortem: mortem vero appetulum ad immortalitatem. Cum itaque vita hominis sit meditatio mortis & æternitatis, ideo animi majestas semper nobis

64 *De Fornicatione Cavenda*

bis sit cordi. In multis regionibus nemo sumit togam nisi mortuus: at tu sis semper de vitæ tuæ puncto solicitus. *Alius de alio judicat dies, supremus de omnibus.* Sub mortis horam ad animum revocandæ sunt omnes transactiones. Tum pœnitentebit infruniti laboris & dementiæ. Qui sanctè & inculpatè vixit, is cum debitum solvit naturæ, se sua consolari potest innocentia & integritate.

Improvisa nulli mors est, cui provida vita.

Cogitemus Imperatorem vitæ non cuivis semper largiri usum memoriae aut intellectus: sed sæpe sinere ut mors vi rapida opprimat exspirantem. Dum corpus sanum & mens alacris est, distinctè potest concipere cœlestia: at verò sub ictu mortis fatiscit intellectus nec justa æstimatione pensare potest æternitatem. Cogitationes itaque dum vigor suppetit, præmittamus in longinquum.

*Nam quod non fuerit conceptum corde quieto,
Acquiri in sævo turbine non poterit.*

Nec

ADMONITIO. 65

Nec perfunctoriè recolendum, egrediente anima, impuros animos resolvi in catodæmones, pudicas verò mentes reverti ad fontem pudicitiæ

Quare, dum incolumes, mente pudicitiam & conscientia castitatem tueamur. Antiqui mali fibræ elidendæ sunt confessione & pœnitentia. Confessio est initium levaminis. Quippe quamdiu occlusum in pectore fovemus peccatum, tamdiu premimur gravitate. Inclusum pectore peccatum est vultur, quod nulla miseratione domicilio suo parcit. Luelæ præstolatio έαυτὸν τιμωρεύει. Si cupiatis levari lanitu, Deo & vobis præterita delicta confiteamini. Nolite prætextu humanæ infirmitatis excusare commissa; nam excusatio auget peccatum, quia tentatis per fraudem obrepere. Sed quam stultum est fucum velle facere omniscio Deo. Saul se excusabat: David verò confitebatur, & plangebat. Quare si sincerè fateamini & serio agatis pœnitentiam, corrodentem illum vermem necabit Deus, & quoque ingenitum ardorem mitigabit. Qui propitiando & litando impetravit votum, illum circumstant hilaritas, sanitas & florens

E

renſ

66 *De Fornicatione Cavenda*

rens ætas. Vos si desideratis hilares esse ac sani, desinite plangenda committere, & pœnitenda appetere. Mentibus vestris versate quam nihil omnino sit quod tot laboribus sumptibusque venamini. Non tantum deprecatione sed morum emendatione placatur Deus. E diverticulo in rectam semitam redire non potestis, nisi reactæ vitæ finem imposueritis. Cum nulla medicina majorem excitet dolorem quam quæ sanat: ideo subita hæc mutatio iis, qui sæculi vanitate permadent, videbitur forsan difficilis; verum si aliquid pedetentim detraxeritis assuetis, languescet mos pravus. Apertis oculis videbitis hanc animi tranquillitatem jucundiorum esse vitâ dissolutâ. Tentate. Licet nequitiiis indurati non queant cognoscere virtutis suavitatem, (sicut ægri ciborum delicias non gustant, sensibus stupore obtutis: ita libidinosi tempestatibus quassí placidæ virtutis gustum non habent) tamen non desinit castitas valetudini & pudicitia menti esse salutaris. Experimini. Experimentum mei profectus refero. Nunquam sero redditur ad bonam mentem. Nemo posthac tam amens fuit, qui non illam vi-

am

ADMONITIO. 67

am vitæ, quam ante præcipitem & lubri-
cam esse ducebat, huic planæ & stabili-
præponendam esse arbitretur. Nos enim
in dulci juventute fervore ætatis impulsus,
eversi fuimus: sed postquam contrito cor-
de litavimus, erexit nos Misericors. Vos
qui in concupiscentia carnis mortui estis,
resuscitabit quoque benignus pater, modo
mecum incipiatis spernere voluptates, co-
ercere intemperantiam, refrænare appeti-
tus & sectare continentiam ac mediocri-
tatem. *Humanum est errare: bellum per-*
severare in errore. Quæ major potest esse
voluptas quam fastidium voluptatis? Quæ
sublimior perfectio, quam affectuum mo-
deratio? Si peccatis, ex solito redeunti-
bus, velitis obsistere, sitis semper sobrii
& frugales. Ganeones profligatae vitæ
non fecus ac æruscatores & veterato-
res, quos egestas & quæstus exagitant,
extrema linea salutate. Illum quæ-
rite qui ruinæ tuæ spoliis nolit dites-
cere, & qui ventri, gulæ, languori ac
imperans te contra aleatorum, le-
nacionum & emunctorum præstigias possit
ac munire. Hunc humanitate vo-
nis conciliate. Hunc conciliatum magni-
fa-

E z

fa-

68 *De Fornicatione Cavenda*

facitote. Omnia oculorum oblectamenta sunt lenocinia exitiosa. Spernite, cum Demosthene, voluptatem quæ inducit μεταμέλειαν, & cum Socrate quærите ηδονὴν ἀμεταμέλησον. Ventri Venerique tributa pendentibus digitum porrigitte medium. Resipiscite.

Consimilis vitæ ratio est cum Concubina. Concubina est quæ cum cœlibe viro, ob quotidianas necessitates, naturale foveat contubernium sine titulo & dignitate matrisfamilias. Ob dubiæ castitatis aleam timidiores atque imbelles Μαργύτς σοφώτεροι, hac conditione sibi solent stipulari vitæ sociam. *Quamdiu me castam & morigeram gessero, tamdiu ego tibi justæ uxoris loco ero? eris.* Quod si non impleret hæc mulier, poterat iterum unius dissensu dissolvi. Licet hic convictus ubique gentium sit permisus, sicut avaritia, quam mercatores *Parsimoniam* vocant; tamen viro sobrio non expetendam hanc esse tori consortem jampridem inventi. Cum hæc venefica sciat se tantum in diem vivere, ideo te velut excetra finistro ore dilaniat. Inter amplexus panditos suum vorago & nihil non te extorquebit dilecta. Mare est fœmina, quod das de-

devorat, nunquam abundat. Emungit non
silla te solum, sed & si habeat pauper-
culam matrem, hæc quoque te vexat &
lancinat.

*Et soror & mater, nutrix quoque car-
pit amantem,
Fit cito per multas præda petita ma-
nus.*

Taceo suppositos. Cum amator non sem-
per adest, solet vicinus subinde vacuo le-
cto potiri proque tuo suum supponere fœ-
tum. Adeo ut tota tua vita naufragium
sit. Nullus, quamdiu sub nutu dominæ
dedit, facile novit discernere se, dum e-
mit, etiam venire : quia exitium blanda
voluptate cerussatum irretito solet esse gra-
tissimum : at verò simulac evanuit lenoci-
nium ($\Delta\delta\ \eta\ \tau\pi\ \tau\alpha\ \kappa\lambda\alpha$) turpium im-
pensarum incipit poenitere. Quanto per-
ditior quis amat amicam, tanto illa acrius
urgeat pro uxore justa haberí. Quod si abo-
mineris, illa cum lacte & butyro adferet
malleum cum clave, & in te incitabit
Philistinos. Licet Nō̄j̄o dicantur Παρθένοι,
nec propriè sint Spurii, Justinianus tamen
illos pro talibus habet. Licet patrem queant

E 3 de-

70 *De Fornicatione Cavenda*

demonstrare, eum tamen habet quem habere jura non sinunt. Exstantibus liberis legitimis ex justis nuptiis filii naturales non succedunt.

Kαὶ τὸν νόμον, νόθος γένεται καγκυλήσις.
Ἐρῶ δὲ καὶ τὸ Σόλωνος σὺν νόμον,
Νόθως δὲ μὴ εἶναι αὐγχεῖ
σείαν, παιδῶν ὄντων γνη-
σίων εὖν δὲ παιδεῖς
Μηδὲ τοι γνήσιοι, τοῖς
Ἐγκυτάτω τῷ γενεσί^ν
Μετεῖναι τῶν χρημάτων.

*Pistheterus Herc. apud
Aristoph. in Avib.*

Cum Concubina non soleat ἔχειν ἄνδρα,
Gen. xvi. 2. xxx. 4, 9. Ideo ἔχω Δαιδα
αλλ' εἰς ἔχομαι Nolito amores nuptiis an-
cillæ conglutinare, sed ducite parem. He-
rili devincta nodo insolentiūs tumescit &
debita veneratione desinit prosequi Domi-
num. Si dedita sit queremoniis, valeat
cum suis querelis & colligat sarcinulas ὡμι-
ζεις. Melius est cum leæna & dracone com-
morari quam cum muliere spiritū rebellis.

Exi-

Exigua est omnis improbitas ad improbitatem *μανικῆς*.

— faciunt graviora coactæ
Imperio sexus minimumque libidine pec-
cant.

Sicut Mars, ita Venus æquos amat. Ni-
hil ridiculum magis quam ἐπερόζυγον. At
forsan reponet timidior tam malam esse do-
xi uxorem quam foris amicam. Scio mul-
ta esse incomoda quæ in perpetua illa
contingere solent servitute: sed cum lon-
ge gravioribus periculis & damnis mulcte-
mur à carè emptis Veneribus, quæ demum
insania circa has Scyllas atque Charybdes
incertis casibus jactari & tandem in cer-
nitissimæ ruinæ scopulum impingere? Uxor
in adversis tuas ægritudines levat obsequio
& affabilitate. In secundis te intolentem
inhibet, acrioribus cruris involvit & almi
ventris onere gravidata cogit ut turgida
vela contrahas. Uxor afflcta solatum quo-
que invenit in pectore viri. Ille enim af-
flictiones prudenter cum sauciata dissimu-
lat & patienter fert, mox doctiloquio di-
vinæ providentiæ dispellit, abstergit. Quos

E 4

Deus

72 *De Fornicatione Cavenda.*

Deus amat illis inquietudines objicit, quos
odit sinit illis suo genio indulgere. Si in
matrimonio placidam exoptetis quietem,
quærите verecundam. Verecundia est pro-
nubia castitatis & absentiae nostrae præsi-
dium. Illam non in turba σωραδίῳ, sed
inter honestos castosque invenietis paren-
tes. Non illa est dos quæ vulgo putatur
ingens pecuniarum summa, pulchritudo,
& saltandi peritia, sed virtus parentum
dos maxima. Nam quæ ex frugali-
bus atque pudicis nata est parentibus,
plerumque erit frugalior & pudicior aliis.
Indoles sub faustis ritè nutrita penetralibus
fragilem naturam corroborat. Seligite in
rebus Venereis innocentem quam castæ
quoque diligunt Sabinæ.

Kαταρρέειν τῶν αἱρεσίων πεῖν τῷ γά-
μῳ. Epictetus.

Pythagoras apud Iamblichum, c. 31. adde Cle-
mentem Alex. lib. 3.

De qua mentiri fama veretur.

Sedata cupidus commendat pauperem, re-
dimitt deformatum atque exornat venustam,

Prov.

ADMONITIO. 73

Prov. xiv. 1. xxxi. 13. Talis fertur
fuisse Plotina Trajani uxor, de qua Plin.
*Nonne si Pontifici Maximo eligenda uxor esset
aut hanc aut similem eligeret?* Apud Laco-
nes puellæ è lare paterno protrudebantur
indotatæ, & quam modestia, humanitas, ca-
stitas, virtutesque aliæ reddiderant spectabi-
lem, illa eligebatur in uxorem, utpote, au-
ro contra carior, Prov. xix. 14. Cui con-
tingit talis uxor, Martial. x. 24. huic vita
felix: cui imperiosa & obloquax domi fo-
risque est miserrimus. *Syrach. xx. 4, 5. En-*
ripid.

Si plus de pecunia quam de moribus sis
solicitus, noli indignari si rixis, ærumnis
damnisque mulcteris. Intolens malum est
beata uxor. Quis convicium audet dice-
re dotatæ? Et quoniam viri honore indignus
est quisquis uxoris suæ compedes emat:
ideo nolito uxori nubere. Cogit illa te
fuis responsitare interrogationibus,

E 5

Sic-

Siccine lente jaces?

Si cum dote grande adferat supercilium,
videndum an illa habeat agnatos gentiles-
que honoribus divitiisque fulgentes, quo-
rum operâ possis promoveri ad divitias
atque honores. Ubi potentes consanguinei,
ibi opes. Si extincta sit illa gentili-
tas, valeat cum sua nobilitate jactatrix.
Si non sis ordinis superioris, illa te sem-
per vilipendet. Licet pulchritudine se
maxime oblectet maritus, *Syrach.* xxxvi.

24. tamen & illa decipitur. Nihil qui-
dem gratius virente gramine aut flore,
sed nihil eo fragilius. Singuli dies car-
punt ejus decus. Ubi maritus videt post
partum pectoris ventrisque formam esse
mutatam, saepe stolam, quā involutum est
conjugis corpus, proculcat per gradus.

Quos conjunxit forma atque libido,
illos iterum dissolvit ea mutata, *Aristotel.*
Ethic. 8. 3. Si itaque constanter velis a-
mare, nolito fluxa respicere, sed peren-
nia cogitate. Virtus perennis est. Non
illa est virtus quæ ex oculorum percipi-
tur oblectatione; sed quæ penetrat & de-
mul-

ADMONITIO. 75

solulcet animum. Alcumena apud Comi-

*Non ego illam mihi dotem duco esse quæ
dos dicitur,*

*Sed pudicitiam & pudorem & sedatum
cupidinem,*

*Deum metum, parentum amorem & cog-
natum concordiam,*

*Tibi morigera, atque ut munifica sim bo-
nis, prosim probis.*

Lucret. Lib. iv.

*Deteriore fit ut forma muliercula ame-
tur*

*Nam facit ipsa suis interdum fæmina
factis.*

*Morigerisque modis & mundo corporis
cultu*

*Ut facile insuescat secum vir degere vi-
tam.*

*Quod supereft, consuetudo concinnat amo-
rem.*

*ræferat vir sagax vera falsis, utilia ju-
ndis, æterna caducis. Præterea raro pu-
di-*

76 *De Fornicatione Cavenda*

dicitiae & pulchritudinis solet esse concordia. Si pulchra est, ipsa præda furem vocat. Si sit pulchra & fatua, pulchritudo est sicut annulus aureus in naribus porco. Satis formosa cui vires ingeruæ, salubre corpus & prudens simplicitas, *Mart.* x. 47. Hodie cum nullum vitium vitio vertitur dummodo dos sit vel pulchrum os, indignari noli si postes tuæ domus ornentur cornubus. Non lucro aut spe pecuniæ, sed solis animis honestus amor æstimatur, *L. iii: D. de Donat. inter Vet. ii.*

Si picta sub herba latuerit hydra tibique contigerit salax, petulca, garrula & litigiosa: dicam quibus modis & hæc amara facies dulcia. Considera primò te hanc confarreationem suscepisse ut post mortem à sæculo ad sæculum maneres superstes *Psalm. cxxvii. 3.* Ærumnarum gaudia sunt renidentes circum lares liberi atque nepotes. *Euripid. Ion. 481.* Nemo pro patria sua vellet mortem oppetere, nisi spe posteritatis fructuque duceretur. *Si sine uxore possemus esse, inquit apud A. Gelium Metellus Numidius, Lib. ii. 15.* omnes careremus hisce molestiis: sed quoniam ita natura tradidit, ut nec cum illis satis com-

mo-

ADMONITIO. 77

modè, nec sine illis ullo modo vivi possit saluti potius perpetuæ quam brevi voluptati fuit consulendum. Si naëtus es obloquentem, cogita omnium mulierum indolem esse contradicere & ad aurem obgannire. Dodonæi lebetes semel moti per totum resonant diem: at vero si quis mulierem inclementius tetigerit, lingua ejus solvitur statim in obloquium & non prima desinet, sed noctem diei adjunget, ut de Myrtila sua Menander apud Stephanum. Juvenalis de lingulaca,

— verborum tanta cadit vis,
Tot pariter pelves & tintinnabula dicas
Pulsari.—

Τὴν ὄφειλομένων εὔνοιαν ἀποδίδότω, I Cor. vii. 3. Sæpe simultas oritur ex desidia mariti. Si maritus noctu jacuerit adversus, uxor conviciarum plastra in ancillas, in vicinas exonerat neglecta. Omnes mulieres natura labiles atque caducæ & furcillandæ. Synesius testatur se εἰς Ἀφροδίτην Juris fuisse & aequitatis observantissimum. Si lateri tuo non pepercenis, commodiuscula quin & propitia fiet tua costa. Nonnullæ Tanaquillæ adeo vafræ, ut rixas studio-

78 *De Fornicatione Cavenda*

diose conflent, gnaræ Venerem pacem miscuisse duello, quare, ut neglecta officia promoverent versutiores, datâ operâ ferunt jurgia. Contra has indomitæ tentiginis veneficas patientiæ loricam induere Hiobus & Socrates. Mœcenas quotidiana repudia solebat deflere & millies eandem ducere uxorem. Milanion trucis Atalantæ crura humeris tulit ut eam placaret.

Qui patientis animi galeam huic oppo-
suerit importunæ atque crudeli, is facit
ut ab altera parte cessaverit simultas, *i*
Pet. iii. 7. i Corinth. xiii. 4, 5, 7. Quod si
maestata hostia non lenior fiat efferata, non
longius ejus utere conditione. Lemniades
una nocte maritos suos ob marcorem sustulere,
excepta Hypsipyle quæ Theonem
servavit. Belides Danai filiæ maritos quo-
que interfecere, inter quas unica Hyper-
mnestra quæ Lynceum dimisit incolumem.
Sic Eurypyle; sic Ariadne quæ Zenonem
vivum jussit efferri & sepeliri, nupsitque
Anastasio Dicoro.

— *Et similis si permutatio detur,*
Morte viri cupiunt animam servare catellæ.

πατερ

ADMONITIO. 79

Πάσος γυνὴ χόλος ἐσίν, ἔχει δὲ αἰγαλεῖς δύω
ώρας,
Τὸν μιαν ἐν Γαλάκτῳ, τὸν μιαν ἐν Γαρά-
τῳ.

Et quamvis vir naturæ privilegio & gen-
tium jure sit familiæ suæ princeps, ratio
denique dicit ut maritis suis sint subjectæ
uxores, *Isaiæ* iii. 12. *Ephes.* v. 22, 24,
1 Pet. iii. 1. Tamen cogitet vir fortis
fœminam imbecille vas esse, eique ob
hanc rationem impertiatur honorem, 2
Cor. vi. 6. Licet te inferiori geras pa-
rem, tamen te ut superiorem semper ve-
nerabuntur vicini. Viri diligent, *Ephes.*
v. 25. mulieres ament, *Tim.* ii. 4. Quæ
sincere amat, illa effictim perditeque dili-
gitur, *Syrach.* xxvi. 16, 17, 18. Haud
mediocre condimentum amoris consensus
voluntatum:

Optatos animi conjungite amores.

Si unus animus, concordia geminato con-
fensu erit individua. Eadem voluere, ea-
dem noluere Orpheus eum Eurydice,
Paë-

80 *De Fornicatione Cavenida*

Paëtus cum Arria, Mausolus cum Artemisia, Protesilaus cum Laodamia, Priamus cum Hecuba, Admetus cum Theone, Collatinus cum Lucretia, Posthumus cum Læl. Galla, Seneca cum Paula, Albutius cum Terentia, &c.

Danda opera est ne qua dissidia fiant

Quod si subinde oriatur frigusculum, sit matrona semper marito suo inferior, ut Sara, Penelope, Cornelia, Porcia: aliæque. Sinat se Caja subjugari; ad nutum Caji surgat eique eat obviam dicens, *Domine adsum, impera.* Ægyptii omnem fœminam, quæ viro morem gerit, vocant Ἀφροδίτην. *Hor. Apoll.* i. 8. Cum tandem istud, quod avidè expetisti, assecutus es, οὐκ ἐπιτυμός. Fidem, quam Deo teste interposuisti religiosè custodi. Sciat vir probus se uxori suæ tantum natum esse non alienæ. Conjux quoque quod sanctè præsttit sacramentum inviolatè observet. Servanda fides ab utroque alteri est. Quales vultis uxores esse, tales & ipsi estote mariti. Cum omnes ferè fœminæ naturâ sint appetentes,

una

A D M O N I T I O. 81

una cautio atque una provisio est, luxor
retineatur solo exemplo continentiae. Fru-
galitatis & modestiae retinaculis constra-
genda est tua costa. Nam si vagis con-
unctionibus invigilaveris, mulier, ad hoc
vitium prona, pravo tuo exemplo incita-
bitur ad talionem.

— μηδέθα δελέ
Γυνὴ τὸν αὐδρα χ' ἀπερον κλαδον φί-
λον, *Electra apud Euripidem.*

Si honestam matrem familias postponueris
scortis: illa torum tuum temerabit, & pro-
legitimis familiam tuam obruet hæredibus
extraneis. Et licet maxima sit differentia
viri cum soluta rem habentis; & mulieris
cum cœlibe. (Illa enim præter fidem con-
jugalem violat etiam societatem civilem sup-
ponendo adulterinos & incestuosos partus
& falsos hæredes marito. *L. 6. L. 34. D.*
ad L. f. Adulter.) tamen nulla est tam per-
diti pudoris adultera quæ non hunc præ-
textum impudicitiae suæ prætendat, se pec-
cando non facere injuriam, sed illatam sal-
va conscientia referre, ut notant *Lactan-*
tius & Ulpianus, L. 13. § 8. D. ad L.
F.

82 De Fornicatione Cavenda.

f. Adulter. Cavete itaque viri, ne quod conjugis est, alii detis. Cohibeat matrona cogitationes intra geniale lectum.

Tικλον ἡ γυναικες ἐοικότω τέκνα γενεύσθν.

Laudantur similis prole puerpuræ.

Ad fingendas frontis, oris corporisque similitudines maximè valet imaginatio. Si uxor fervide inter opus imaginem mariti fixa cogitatione versaverit, formæ cogitatæ & haustæ lineamenta sub ipso conceptu confluent in secessum uteri, & embryoni inducentur. Quare plures inter homines quam inter bruta facierum sint differentiæ rationem hanc tradit Plinius, *Lib. vii. 12.* Animalia bruta singula in suo genere cuique similia gignere corpora, quia imaginandi vi carent: at verò animal rationale ob velocitatem cogitationum animorumque celeritatem simul & ingeniorum varietatem multiformes imaginationi imprimere motus adeoque & foetui.

A50p-

Ασόργες ḥ γυναικος ἐπ' αἰλούρειον νόος
αἴσν,
Ρητίδαι ḥ γοναι τίνα δ' ἔπατ' ἐοινός
πατρί. Theocrit. Id. 17.

Cum itaque patrantium cogitationes effingant foetum, ideo animo & corpore marcio tanquam saxo adhaerescat conjux.

Sit suo similis patri
Manlio: & facile insciis
Noscitur ab omnibus,
Et pudicitiam suæ
Matris indicet ore.

Non omnes tam felices ac Proconnesia, de qua Solinus, cap. 4. Veteres solebant figura Apollinis, Bacchi, &c. proponere gravidis. Galenus lib. I. II. τῆς θεραπείας. Cum jam siti tuæ nactus fueris possum, noli illam accendere magis bibendo. Nullam salutis spem habent ægri, qui in medicinam incident morbo pejorem. Σπάλωσας non gerendus mos, Esaiæ iii. 12. in foeminis virositatem non tollit tonsa iuda, aut brassicarum lotium: sed cupidod.

84 *De Fornicatione Cavenda*

domita ratione. Ne lolium in feracissimam
succrescat messem, in principio castiganda
est foliorum luxuria. Quibusdam cani-
bus sic innatus est latratus, ut non pro-
feritate, sed consuetudine latrent. Si con-
suetudini indulgeas, necessitati eris manci-
patus & in metallum damnatus. Quippe
nihil est appetentius, nihil rapacius quam
uterus. Sana ratio abroget consuetudini.
Sicut pudicitia virginem, ita continentia
decet matronam. Continentia est rationis
in libidinem moderata dominatio. Si ita-
que secundum rationem vivere velit conti-
nens, semper appetitus obsequatur ratio-
ni. Quæ ἀσελγῶς poscit sibi satisfieri, il-
la ὑπερίσχει τῷ χάρει τῷ θεῷ, at apud Mar-
tialem Christina 11. 31. Xystus Γνωμογρά-
φος notat complures cum propria uxore
stupra committere & adulteria. Certè si
quis easdem, quas cum scorto, etiam cum
uxore sua ἐν κλινωπάλῃ exerceat nequitias,
parum interesse videtur an domestico vino,
an vero œnopolæ insaniat liquore. Cum
itaque conjugata se æquè suo marito possit
prostituere ac ganeoni, ideo quæ in per-
missio ludo nolit peccare, illa non nisi tem-
peranter congruenterque indulgeat amo-
ri.

ri. Non debet provida materfamilias eodem uti patrefamilias & profuso largitore, non magis quam amico consultore & adulatore. Cestum nunc huc, nunc illuc diligare, & immundissimis basiis maritum conspuere illumque ad fastidium disterere, non matronæ, sed lascivissimæ induperatricis est. Talis Julia F. Plin. xxi. Sacra istius palæstræ non nisi piè castèque debent confici. Omnis ἀσέλγεια liberorum procreationi infrunita est. Salomon πλυνταρίας ex 300 pellicibus uxoribusque 700. I Reg. xi. 3. unum tantum suffulit Roboamum. Matrimonium non voluptatis incitandæ, sed propagandi & conservandi generis humani causa concessum mortalibus. Seneca conf. ad Elv. Πάντων μετρὸν ἀεισον. Monet Lamuelem Betsabæ mulieribus robur suum det.

Μηδὲ γυνὴ σε νόον Πυροσόλ. ἐξ αποτοκήτω.

Quis prodigè suum semen profundit, is απειρός εὐτυχεῖ.

"Ἐρωτεῖς ων ἔρμεν αὐγὰν
 Ἐλθόντες οὐκ ἐνδοξιαν
 Οὐδὲ ἀρεταν ταρέδωκων
 Ἀνδράσιν, εἰδὲ ἀλισ ἐλθὸς
 Κύπεις οὐκ ἀλλὰ θεὸς
 Εὐχαεις στω.

Qui arcum semper habet extensum is illum enervat. Non est fertilis ager qui semper foditur: sed qui tempestivè colitur. Si velis ut pinguis maneat ager, stata per intervalla fode. Qui quotidie scindit catullientem lupam is languidè hæret: at qui exspectat donec ipsa natura affluenter exuberat, hic almo imbre in lætæ conjugis gremium descendit. Festo die si quid prodegeris, profesto egere licebit, nisi peperceras. Salaciores cito calvescunt & sene- scunt. Non tantum latera fiunt invalida parumque firmi poplites, sed & mens memoriaque vacillant, Aristot. *Prob. xix.*

4.

*Hinc animi caligo & magna oblivio re-
rum*

Quas modo gessisti.

Ve-

Vetulæ itaque erudiant adolescentiores ne
maritorum vires frangant atque exhaustant
sed reverenter habeant & libertatis impe-
tum moderentur. Permissi ludi terminus
Mηδὲν ἄγαν. Solon catus decoræ palæ-
stræ Rector τεῖς ἐκάστη μηλώς. Zenobia se-
mel tantum quovis mense concubebat,
nec sui potestatem concedebat Odenatho,
si cessaret profluvium. *Treb. Pollio c. 30.*
Prœgnans, simulac menses desinunt pen-
dere tributa, ante omnia abnuat deside-
ria mariti. Ne fraudetis vos invicem nisi
ex consensu pro tempore, ut puri jejuniis
orationibusque vacetis: & ne vos tentet
Satanas Διὰ τῶν αἱρεσίων ὑμῶν, iterum in
unum convenite, *Cor. vii. 5.* Eodem sen-
su quo *Irascimini & nolite peccare.* Julia
repleta quoscunque admittebat sessores,
Macrob. ii. 5. Cæteræ inter ζῷα ἀλογα
bestiæ tantum τῆς γόνης χαρεῖ invicem ad-
mittuntur, fœtuque suscepto repugnant:
at mulier & equa semper Ἰπποκῆλη, labo-
rant, nunquam prosedano, *Aristot. iv. 5.*
8. *Fæta* dicitur de animalibus: de mulie-
re & equa *grauida*, *Plin. vii. 1. viii. 17.*
Plato genitale viri vocat animal sui juris:
at mulieris uterum servum dedititium cu-

88 *De Fornicatione Cavenda*

piditatibus. Licet sic fieri soleat, tamen melius cum rebus humanis ageatur, si mariti minus indulgerent prægnantibus. Cum in procreatione sobolis natura operetur cum opifice cœlesti, ideo dum fingitur, dum animatur fœtus, nefas est operantem naturam ritèque crescentem afficere molestia. Si fœtus in visceribus matris vocis usu polleret, conquetur se indigna pati: id quod etiam nescius fari facit cum primo respirat. Ex nimia petulantia suscepti plerumque sunt flagitiosores. Nam perpetuis parentum urticis stimulati ac inflammati non possunt non per vitam ardere. Saul Jonathanem vocet *progeniem lascivæ*, i Sam xx. 30. Præterea cogitate intemperantes sœpe intra ipsas artificis naturæ manus fœtum interficere. Si itaque turbatum naturæ ordinem videatis, suspicamini tantæ calamitatis causam fuisse nimiam plantatorum lasciviam. Si arietans embryonem non suffocet, efficit tamen, sicuti ego accepi, ut puerpera ejiciat scævos, claudos, atque gibbosos. Quare si domesticis funeribus erubescere nolitis, finite gravidam manere obseptam. *Ταῦτα δὲ οὐ παιδοποίας ὅπερις.* Lege Lyfiæ orat.

ADMONITIO 89

apud Platonem. Charondas quoque admonuit non nisi gignendis liberis conveniendum esse. ή Φύσις τεκνοποίας ἐνεκεν
οὐκ ἀνολασίας ἐποίησε τὸ σωτόραν. Ab ἔχόσῃ
abstinuere Judæi, teste Clem. Alex.
Esseni πρακτικοὶ in Palæstina in Ægypto
A. D. lvi. Θεραπούται καὶ θεραπούτριδες (qui
neque Esseni neque Christiani,) in modum
dissidii secubabant, & tum demum in u-
num conveniebant cum liberorum susci-
piendorum causa genitalia arva conseri de-
berent. Lege Philonem. Similia de
Christianis narrat Hieronymus. Palladi-
us non dissimulandus auctor refert Brach-
manum uxores ex altera Gangis parte
versus Indiam habitasse, atque in eam
viros tantum mensibus Julio atque Augu-
sto, cum sativum instaret tempus traje-
cisse & per 40. dies perfunctis officiis,
iterum remigrasse in aliam insulam, nec
unquam gravidas ex intervallo revisisse
uxores. Spartianus memoriae prodiit Pesc-
cennium Nigrum rarissimi exempli virum
rei Venereæ prorsus tuisse ignarum, ni-
si ad procreandos liberos. Cereris sacer-
dotes consentientibus viris, amica separa-
tione viduantur imprægnatæ, ayersantes

F 5

con-

90 *De Fornicatione Cavenda*

contactum masculorum usque ad oscula filiorum. Quemadmodum agricola postquam in terram conjecit semina, expectat donec ad lætam frugem adoleverint illa: quoque vir sapiens postquam intellexerit sistere profluvium, sinat gravidam, usque dum excusserit onus, manere intactam. Græci viros prudentes vocant χεήσιμος. quales sunt hi qui nihil ineptè moliuntur. Qui cum ἐχθρὸς semen miscet, is laboris sui fructu privatur. Mulier ἐν ὁδῷ οὐ γένεται sed si se sobriam modestamque gerat, salva fiet ἀπὸ τῆς πενογονίας μετὰ σωφροσύνης. I Tim. ii. 15. Eurid. Iphig. 543. Aul.

Μάκαρες οἱ μετρίας Θεός
Μετά τε σωφροσύνης μετέχου
Δέκτεων, Ἀφροδίτας
Μαινόμενοι οὖτεων.

Adde v. 316. in Bacch. σωφρονίζεθαι Ελiano se inedia castigare. σωφροσύνη est prudens temperantia. Suid. V. p. 785. σωφροσύνης φιλοσογία. Chrysost. T. v 695. Eustath. δ. οδ. 164. 9. E contra τὸ φρόνημα τῆς σαρκός. inclinatio carnis intempestiva

A D M O N I T I O. 91

Deo invisa & Spiritui Sancto exosa.
LXX, Interpretibus Στρῆνος, unde Apo-
καλυψεος Scriptor Στρεψιάστοις interpretatur
περὶ οὐσιῶν, c. xvii. 9.

Proinde si velitis esse Φιλοφροσύνοις σημεῖοι sub rationis, quæ hominem discer-
nit à mutis, jugum carnem redigite,
namque ad recti & frugalis consilii dicta-
men componite, cujus terminos si quis
excesserit, nihilque aliud ex conjugio pe-
lierit, nisi ipsam voluptatem, is ne-
modique prudens neque frugalis est, nec u-
tile aut honestum meditatur; sed πλεο-
νεκτής λογικήν λατρείαν prophanat. Eunau-
ja scientia opportunitatis idoneæ, quæ
monente Tullio Οταξία dicitur. Vos
matronæ, simulac complicatæ na-
turæ signa apparent, nolite in medio lecti-
nori honorari sed in extrema sponda secubate.
Licet plebeiæ mulieres, quas natura fatali
necessitate tam abjecto loco collocavit, ut
se sublevare non possint pergant vi-
ciosæ obtemperare naturæ, vos quæ cupitis
acciberos modestos, sitis ipsæ flexibles, frugi,
modestæ & poculum desiderii fana ratione
emperate, id est, convienter dictamini
rationis rectæ vivite, quod in judicando

ra-

92 *De Fornicatione Cavenda*

rariſſimè fallitur. Non ad ſimilitudinem ſed rationem vivendum. Nifi ſana ratio hunc moderata fuerit furorem brutescit mulier. Ratione decedente appetitus ſatisfieri non poterit. Si ratio præterit appetitui, rationi ſuccumbet furor. Quod ſi itaque rationem ſanam ſequamini ducem eique appetitum obedientem præbeat, cætera ludibundæ perficietis. Inferri poſlet mulierem habere in corpus mariti potestatem. Licet conjuſx habeat jus cogendi maritum ad debitam benevolentiam: tamen hoc privilegium æquo & iniquo tempore exercere neque ratio aut divina indulgentia jubent. Pittacus Mityleneus inculcabat, Γιγνώσκε καὶ γον, οὐδὲ ἐρῶν, οὐδὲ ἐγαμεῖν, οὐδὲ ἐπέπωνθαι. Quædam quæ tempore licent, eo mutato, non licent. Si conditio temporis ſit mutata, non licet hominem eſſe aut facere quod vult. *Quæ contra honestatem & bonos mores fiunt, ea nec facere nos poſſe credendum eſt*, ut ratiocinatur Papinianus. Nolite itaque contra opportunitatem temporis incubare aut inhærere viſceribus gravidæ ejusque uterum puerō faliente vexare. Si ratio malâ consuetudine aberrare cœperit, revocetur sapienti dicto.

In-

ADMONITIO. 93

inculcate conjugibus & yāses rectos &
verecundos mores fœtum roborare. O-
rient cum Elizabetha ut repleantur Spiritu
Sancto. Ne vacua possessio immundis
spiritibus pateat, evolvat grāvida oracula
facra. Sunt illa iātgeis ψυχῆς. Nulla
animi ægritudo quæ non suam in illis in-
venit medicinam. Semper contra vigilan-
tis mali (nam cum vacat pudicitia libido
occupatissima est,) illecebras habebit
pharmacum, & appetitus parebit dictami-
ni rectæ rationis. Cum mulier otiosa
semper male cogitet, ideo frequentet sta-
tas fidelium congregations: sic animum si-
mul & corpus exercebit. Sit conditionis
suæ semper memor grāvida, nec admittat
maritum. Quæ repulsit temulentum; il-
la sicut rosa, florū sydus, inter spinas
fulgebit. Postmodum enīxō partu sit pro-
alis suæ nutrix puerpera. Cogitet mater
infanti nihil gratius quam sanguis, quo
concretus & coalitus est.

*Patimurne infantem nostrum perniciose ve-
neficæ, temulentæ aut servæ crux ali, aut
infici contagio? Spiritumque ducere in corpus
& animum ex corpore & animo deterrimo?
Id, Hercule, ipsum est quod sēpē numero mi-*

ra-

ramur, quosdam pudicarum mulierum liberos neque corporibus neque animis parentum suorum similes existere. Præterea quæ partus suos deserunt ablegantque à sese & aliis nutriendos dedunt, vinculum illud coagulumque animalis & amoris quo natura parentes cum filiis consociat, interscindunt aut certe quidem diluunt deteruntque; ita Favorinus apud A. Gellium xii. i. Agni non sinunt se subrumari ab alienis animantibus. Columella, lib. viii. Videte itaque quam valde expeditat liberis illos fonte tuorum uberum rigari. Theodora Constantii Chlori confessors non hoc ignorabat. Illa enim, postquam partum solvisset, ipsamet infanti suum lac præbuit Uude in Numm. PIETAS ROMANA. Tandem ubi exaruit fons, renunciant exercitiis conjugati. Cum Theosebio apud Photium 1037. obliviscantur familiaritatis & officium repudient nuptiale. Habeant senes uxores tanquam non habentes, i Cor. vii. 29. In aere piscantur effœti. Non infœundus, sed & letalis in senio coitus. Decrepiti æque ac pueri maximis suis damnis languentes stimulos irritant. Juvenilis luxuria senectuti proxima, senilis sepulchro contigua est. Democritus vitale semen conservando dicitur

ad

ADMONITIO. 95

Id centesimum pervenisse annum *Tertull.*
Apol. Brachmanes ob hanc causam
Dio Chrys. xxxv. Sicut & Bo-
mionenses, *Phleg.* *Trallian.* Quare fibulam
carni imponite supremam: ita tamen ut to-
i socia ob memoriam juventutis semper
emmetur. Caveant vetulæ ossa excitare
terremata. Cum jam diu in infepultis con-
tenuistis membris dissipate pulveres noven-
tiales. Nunc calculi subducendi & vasa
colligenda restant. Nunc iter cœleste me-
litandum, ad quod suscipiendum non da-
ur viaticum salubrius castitate.

*Oscula rara dabis nobis & non dabis
ultra*

Est quoque impudicitia quædam in nup-
piis secundis. Apud Romanos quæ pas-
sim permutabat viros ob confusionem no-
minum, publica detestatione digna erat,
Max. ii. 1. Nemo integræ famæ
llam dignabatur salutare. E contra Uni-
iræ semper in solennibus magnus habe-
tur honor. Huic princeps cedebatur lo-
sus. Pudicitiæ signum in foro boario ne-
fas

fas erat attingi nisi ab ea, quæ semel nupserat. *Fest.* In lapidibus omnibus **UNI-
VIRA.**

*Ille meos primus qui me sibi junxit a.
mores*

*Abstulit, ille habeat secum servetque
sepulchro.*

Christiani βιασμίαν vocarunt μοιχείαν. Tertullianus voluptuosum dedecus. Τῆς εκπλησίας εύπασμα, Basil. M. Evolve Ambrosium, p. 217. & Chrysost. de Virginitate. Augustinus vero Cataphrygas, Montanitas & Novatianos ob id vituperat. Quod si non omnes, at saltem Mater v. liberorum sit sua sorte contenta. Contritum flammeum & cervix jugo fessa reposcunt ut nunc vas suum possideat ἐν ἀγαστῷ καὶ πυρὶ. Sicut apud Schytas cum regibus iepeliri solebant coqui, pincernæ atque pellices: ita vidua cum cineribus defuncti omnem lenociniorum comburat apparatus: sic quasi navis relevata (nemo cum sarcinis enatat) emerget & cœlesti unietur sponso. *Apocal.* xix. 9. Quæ vidua est speret in dominum. *I Tim.* v.

De-

A D M O N I T I O. 97

Desolata capiat solatium ex i Joan. ii. 17.
tudeat regnum Dei consequi puritate. Ca-
autem & sanguis istud possidere non
oossunt.

Virginibus, quæ usque ad senectutem
corpus servaverunt impollutum, ipsa vir-
utis constantia sit calcar ad perseverantiam.
Signata B. Mariae virginitas sit illi lampas,
& vitæ luæ cynosura. Corporis habitum
componat ad verecundiam & honestatem,
& sic suis illecebris ipsa virtus trahet ad
erum decus.

*Te lanæ prope nobilem
Tonsæ Luceriam, non citharæ decent.*

Exerceat se ἀσητρία pervigiliis, genicula-
tionibus atque jejuniis. Omne punctum
ulere & illæ qui quæve propter regnum
cœlorum cogitationes pravas ἐννέχισσι,
Matth. xii. Ad nuptias xxx. ad viduita-
tem lx. & ad hos & illa c. Coercent
cogitationes intra gyrum pudicitiae. Si pu-
lico amore langueas, te intemeratam of-
ulabitur osculo oris sui Christus, fulciet
e, futuræ fælicitatis securam, malis cit-
cis & tandem desideriis amoris cœlestis

G

lanæ

98 *De Fornicatione Cavenda*

languentem in serenissimarum electarum collocabit sedem, *Malach.* iii. 3. 4. Quæ seminat in spiritu de spiritu vitam mercabitur æternam. Animus cœlesti amore pastus & pudicitia ornatus in virtutem resolvitur cœlestem. Christus habet mil- lenas ministras Phœbo puriores: si quo- que inter illas desideres computari, nocte dieque ἐν πάσῃ αγνείᾳ excuba & ventila faces. Accende lampades iisque infunde oleum bonorum operum, ut si forte de nocte veniat Redemptor, ei accensis facibus obviam ire possis ejulans; Benedictus qui venit in nomine Domini.

Καλὸν μὲν δέμας ἄγνοος ἔχειν ἀδιήτα τη
μημειν
Παρθενικὴν καθαροῖσι τῇ οἰκὶ μελετήμασι
χαίρειν.

Verum enimvero cum nullus ex voluntate viri & mulieris fatus in hac vita consequi possit habitum pudicitiae & castitatis (Continentia est perfectionis fastigium & omnium virtutum apex Pudicitia. Quæ summa integritas non contigit mortali. Miser ego homo! quis me liberabit?) quid ali-

ADMONITIO. 99

iud dicendum quam cum omnes debel-
verimus hostes, semper tamen nobis à
timæ ætatis carceribus ad metam usque
cum carne, mundo & Satana superesse lu-
am. Videtur supremus *Aγωνός*,
hinc Holophernem nobis reliquisse per-
petuum, ut cum virtus sine adversario
firceat, semper cum eo *ἐναγώνιοι* perti-
nciter certaremus, donec tandem rever-
tur purus. Cum molle agens in molle tor-
seat, è contra durum collidat molle, ideo
operator supremus, ne otiosis delibuti &
ignitie vel inertia definiti pereant mili-
tares, eos assiduis exercet laboribus. Ob-
iicit Dux difficultates & quos amat im-
pacit temptationibus. Non inducit nos
ETER cœlestis in temptationes, sed in ipsa se-
mi fiducia nos probat.

*Securo nihil est te, Nævole, pejus: eos
dem*

Sollicito, nihil est, Nævole, te melius.

In adversis unumquemque explorat
Eus. Sicut aurum igne, ita nos dis-
minibus expolimur. Calamitas virtutis
ocasio est. Non est mollis è terris ad

G 2

a

100 *De Fornicatione Cavenda*

astra via. Qui parcè, sobriè, severè, castèque vivit, is nullam habet luctam: qui autem cum affectibus pugnat, sudat & alget, interim manet continens, ille majorem reportabit gloriam quam temperans. Nemo enim præmium percipit ante experimentum. Christiano certandum per totam vitam suam. Nam nullas inducias largiuntur ejus hostes. *Esto fidelis usque ad mortem & tibi dabo coronam vitæ* inquit *Beachuntis*. Oportet laurum Herculis ritu morte petamus. In Olympicis Pythiisque non ille consequitur oleastrum, qui cum pulvere relictus luctatur, sed qui usque ad finem extremum, quod contendit, obtinuit. In Prometheis is victor erat qui cursum perfecisset inextinctâ face: ita qui lampade accensâ ad ultimum conflictū punctum perseverat, is *λαμπάδηφόρος* victor ac triumphator erit. Virtutis apex *τελειν δρόμον*. Quò amerior lucta, eò gratior victoria. Quò longior pugna, eò sublimior adorea. Cum omnia peccata nos rapiant invitos, concupiscentia autem carnis intus struat infidias & nos reluctantes percellat voluptate, ideo nullum vitium difficilius potest vinciri

ADMONITIO. 101

quam voluptuosa carnis libido. Pu-
licus hostis qui palam aggreditur, facile
avendo potest vitari: at hic aduersarius
necem suam opprimit antequam potest ex-
morari. Unde possitis colligere quantum
reportaverit quisquis intestinam do-
vaverit belluam & tam blandum supera-
rit hostem. Certè qui domesticam hanc
subegerit, ille seipso fortior fuit:
ipsum ipsi naturæ vim intulit & insitis at-
tacis innatis vitiis mederi potuit: adeoque
majorem quam Furius de Gallis, Papy-
lius de Samnitibus, Scipio de Numantia
portavit triumphum. Scipio ad Masinif-
um. Non est tantum ab hostibus armatis
nati nostræ periculi, quantum ab circumfu-
ndique voluptatibus. Qui eas sua fræ-
nit virtute ac temperantia domuit, multo
magis ille decus majoremque sibi peperit vi-
toriam quam nos Syphace victo habemus.
Ivius lib. 30. Fuit olim Scipionis Afri-
ani præter alios suæ ætatis castissimi sta-
mæ inscriptum MAXIMARUM CUNC-
ARUM VICTORIA VICTA VO-
LUPTAS. Intueamur inconcussum Sci-
pcionis robur. Contemplemur ejus animi
easque, si pote sit, æmulemur. A-

102 *De Fornicatione Cavenda*

Alexander Mag. Cum Apelli mandasset ut Pancasten nudam pingeret, atque ex pictura tantum hausisset furorem, ut corpus suum mentemque, ne spectatoribus ludibrio foret, statim converterit aliorum, Pictori suos concessit amores. Magnus animo, major imperio sui nec minor hoc facto quam triumpho militari. Seipsum enim vicit, quo altior virtus ire non potest, nec torum tantum, sed & affectum suum reliquit artifici. Agedum, commilitones, si quid nos facere oporteat, habeamus nos nosmetipsos in potestate, & contra appetitus nostros tanquam contra intestinum hostem pugnemus, sic Alexander Mag. palmam reddemus dubiam. Summa perfectio passiones habere in potestate, nec ab iis regi, sed illas ipsas moderari. Cogamus omnes virtutes & induamus τῷ πανοπλίᾳ τῇ ἡγεμονίᾳ. Sit fides clypeus, verecundia galea, justitia thorax, pudicitia gladium, temperantia cingulum, & denique abstinentia castrum. His egregiis undiquaque muniti, cincti & septi praesidibus ignita quævis maligni tela repellamus. Sed cum nisi magni animi & excelsi & prudentia fortitudineque fi-

den-

lentis sit expetere pugnam, & indicere
illum: nos autem post lapsum imbellis
& integritatis nostræ interemptio-
m, salvâ pudicitia, domare non possi-
mus, (quis enim potuit? aut potuit un-
dam?) magis tutum videbitur non pu-
nare. Comicus malebat luctari *cum Leo-*
, cum Excetra, cum Apro Etolio, cum
vibus Stymphalicis, quam cum Amore.
Quippe si unam viceris, statim alia subna-
titur hydra. Ratio quia certaminis cogi-
tio absorbet meditantem. Nam simulac-
ranta sibi depingit hostem, inficitur
a necessitate cogitati.

Primus ille motus, rationis expers, conci-
pits non paulatim incipit, sed dum proce-
dit totus est. Utinam possimus ita caput
encare serpentis ut calcaneum nostrum
abordere non possit! Sed nunc cum ca-
pt serpentis conterimus calces nostros mor-
tis contusum, saepeque victoris pedes
implicat laqueis, quibus illum iterum sub
tam redigit ditionem. *Durum est contra*
stimulos carnis calcitrare. Sicut is qui ex-
temam partem longæ tenuisque hastæ mo-
vis motum diffundit: ita qui finit sensus
cati & stimulos moveri motum retinere

104 *De Fornicatione Cavenda*

non potest. Solet Serpens occultare virus suum & obliquè insidiari. Sivel latum unguem illi cedamus. Qui putat se interfecisse cupiditates sàpe à reliquiis evertitur. Cum itaque tanto periculo moveamur præstigiæque femel incitatæ non soleant bonâ fide mansuescere, ideo simus eâ vigilantia ac sagacitate, ut obliquum meditantis iustum vitemus nosque celeri fugâ salvemus. Dementis est sereno celo optare tempestatem. Potius eripienda sunt vela vento. Ulciscenda quidem esset injuria toti mortaliū generi illata: sed quis hominum natorum Veteratoris, qui per tot sacula percalluit, versutos dolos possit illudere? Omnibus omissis una cautio fugere. Simulac in Phædras, Calvinas, Catienas, Argentarias, similesque incidimus belluas, ne perturbatione adflictemur, cum Bellerophonte consilium habeamus in arena. Quod assuemur si fugiamus. Fugere non est adventanti obviam procedere hostemque invadere, sed vitare plagas & tanquam ex incendio effugere. Τας δὲ νεωτέρινας ἐπιθυμίας Φεύγε. Non minor est virtus benè fugere quam fortiter pugnare. Virtus est vitium fugere, & sapientia prima stultitia earuise.

JO-

ADMONITIO. 105

Josephus relicto pallio in manus adulteræ
igit & egressus est foras. Gen. 39. Nec tan-
um declinandi sunt hujus saeculi scopuli :
ed nunc identidem nosmetipso effugere
ebemus. Quod ut intelligamus oportet
collecta in se ipsam virtus , simulac ei
bversatur oblectatio, incunctanter conver-
at vim suam in meditationes spirituales.

*Sed fugitare decet simulachra & pabula a-
moris ,*

*Absterrere sibi atque aliò convertere men-
tem.*

Quid jucundius quam æternitatem medita-
i, & cœlestia illa gaudia mentis excessu
præcerpere ; Multo magis etiam elaboran-
dum ut à nobismet ipsis discedamus. Ni-
obi obstemus nos nobis præsto sunt naturæ
insitæ infirmitates. Quod si à nobis ipsis
discedamus discedent & illæ imbecillitates.
Simus innocentes. Optimus triumphus
innocentia. Innocentia est commotionis va-
cuitas. Innocens dicitur non qui nihil no-
net, sed qui nocere ignorat. Sicut aquæ
tranquillitas intelligitur cum ne minima
ura commovit fluctus: ita placatus animi

G 5 sta-

106 *De Fornicatione Cavenda*

status cernitur cum perturbatio nulla est. Qui sunt corde mundi illi placidissima in animo pacē fruuntur. *Si cor nostrum non reprehenderit nos, fiduciam habemus erga patrem cœlestem.* Hoc itaque simplex & unicūm teneamus *Non gestire.* Qui non gestit ille omni animi motu vacuus est. Sed cūm nemo adeo sit humanitatis exhäuser, ut hæreditarium malum non illum commoveat omnino: ideo ferociente & insultante intestino simul & extraneo hoste auxilium Dei implorandum est. Sævis in undis, ut naufragus ligno, ita cruci Redemptoris nostri adhærendum est. Is qui omnium Rector est & amator suorum ipsis procellis statuet modum, nosque fluctuantes ex sævissima tempestate eripiet, & tandem sanctum Pæana canentium choro adscribet. Κύριε ἐλέησον.

Ad Te itaque nos vertimus, Fons pudicitiae & castitatis. Tuam manubus expansis, tuam genubus flexis depositimus opem. Contrito corde confitemur peccata nostra. Peccavimus, peccavimus prodigi. Cogitationibus, factis & facinoribus tuam, eheu! laceffivimus iram, tuam in nos provocavimus vindictam. Sumus à capi-

ad calcem saniosi, nec pars ulla, proh
scinus! in nobis sana. At tu, pater be-
rgne, pœnitentibus nunquam tuam de-
rgasti gratiam. Torquent nos à nativi-
te contracta usque in hunc diem conge-
debita. Deprecamur æs conflatum,
alienum sed nostrum. Imploramus
tam misericordiam supplices. Petimus,
erga nos pœnitentes & mœrore pro-
fatos digneris esse misericors. Hanc
tam munificentiam, bone Deus, largire
arbis propter satisfactionem filii tui unige-
niti, qui majorum nostrorum offensas pre-
dicto suo sanguine expunxit ac delevit.
Ecce nativitatis nostræ macula, purissimo
immaculati agni sanguine abluiisti: ita nunc
fœcrescentes veteris contagii spinas evelle,
dic, & Spiritus tui Sancti igne con-
sume. Libera nos, Pater cœlestis, ab in-
bibido appetitu, à cordis, à mentis cæci-
tate. Cor mundum crea in nobis, Do-
mine, & Spiritum rectum innova cerebro
 nostro: Defende nos contra insidias inte-
lli & semper vigilantis mali: nec patia-
nos filios tuos maligni vafricie duci in
tentationes. Interveni cogitationibus no-
ris, Sanctissimum Numen, ne qui pec-
cati

cati primi Dux, au^rtor & actor fuit, se no-
stræ immisceat phantasiæ. Illabere intel-
lectui nostro, ut possimus nos ipsos pru-
denter tueri. Averrunca nosmet à nobis
ut possimus nosmet ipsos effugere. Dis-
sipa caligines ut possimus videre vanita-
tem. Doce nos statuta tua ut valeamus
evitare occursum mali. Sicut ex mali-
tiæ ludo peccatrices perduxisti in gymna-
sium virtutis: ita nos è voragine impuri-
tatis extrahe. Cum autem insito mor-
bo mederi non nisi connubio possit,
ideo quæsumus ut nobis familiæque no-
stræ sis propitius. Tu qui humanæ fra-
gilitatis conscius es, Deus, ulceribus no-
stris medicinam provide salutarem. Des-
fodes pudicam, sinceram & bene mora-
tam sociam, ut bini illum, quo ardemus
cœlibes, ignem extinguiamus conjugati.
In ipso geniali lecto, ut torus fiat imma-
culatus, converte desideria nostra ad vere-
cundiam & sobrietatem. Perseveremus va-
sa nostra custodire in honore & castitate
donec his excussis, novis induiti corpori-
bus, coronam consequamur perfectissimæ
integritatis, illaque qua nunc ῥγιοι τετελη-
ωμένοι gavisi tuas decantant laudes, nos
quo-

A D
quaque in c
conspicuum
nos sancti
cibus nostri
per & prop
amorem, &
de mortis
Cui pariter
ne Deus,
gloria & pa
zeculorum.

Supplies

ADMONITIO. 109

potuque in exaltatione ante majestatis tuæ
spectum constituti in æternum gaudeamus sanctitate. Annue votis, annue praecipuis nostris, ô Pater & Sator noster! dñe & propter tuum erga genus humanum
memorem, simul & propter Filii tui Redemptoris nostri Jesu Christi victoriam.
In Cui pariter ac Tibi, omnipotens & æterne Deus, & Spiritui Sancto sit honor & gloria & potestas nunc & semper in sæcula
æcclorum. Amen.

Hadrianus Beverlandus

Supplex orabat in arce Vindesoriensi,
Anno 1693.

F I N I S.